

CHRISTLICHE STIMME • CHRISTIAN VOICE • LA VOIX CHRETIENNE

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 74

ЛИПЕНЬ • JULI 2022 • Nr. 13 (3089)

MÜNCHEN • B 20409

**Бачачи твою проти полчищ сатанинських
смівість, всі чини ангельські з радістю пішли
вслід за тобою на битву за ім'я і славу свого
Владика, взиваючи: «Хто як Бог?»**

(з акафісту до св. Архистратига Михаїла)

Війна Росії проти України.....	3
«Дякуємо за свідчення мужності і віри. Ми приїхали сюди, щоб від вас навчитися», – делегація німецького єпископату в Києві	4
Хочу додому	6
Гинуть і їхні монахи.....	7
Папа Франциск дітям з України: «Я маю бажання поїхати в Україну»	8
Ватикан, монета.....	10
Папа Франциск: «Війна – це заперечення Божої мрії щодо людства!»	11
Справжня радість – віднайти своє, свого Бога.....	13
Паломництво до гробу св. Боніфатія.....	14
Поховання в Маріуполі.....	15
«Бідна вдова принесла кілька яєць, тушонку і кусочок хліба. Приймаєш поміч, дякуєш і плачеш», – отець Макарій, настоятель Унівської лаври	16
Фото з Лисичанська.....	20
Армія зробила Україну суб'єктом геополітики: Тімоті Снайдер про значення опору широкомасштабній агресії Росії	21
Інвестувати треба у нематеріальне	25
Єрм. Лука (Михайлович): «Коли ми єднаємось у молитві за Україну, сам Бог приходять до нас»	26
Колишній генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен розповів, яких двох помилок Альянс припустився щодо України – Foreign Policy.....	27
А ввечері був прекрасний захід сонця... ..	28
Україна щодня втрачає до 100 бійців – Резніков закликав прискорити поставки важкого озброєння	29
Глава УГКЦ у 107-й день війни: «Дякуємо за свідчення віри всім нашим волонтерам»....	30
Харківські ночі і дні.....	32
Люди, які захистили Харків	33
«Усі ми – бездомні діти Божі»: Помер о. Олесь Август Чумаков	35
Повернути віру в себе – як студенти УКУ допомагають переселенцям та пораненим у час війни.....	37
«Зв'яжи вервицю для воїна». У Чернівцях парафіяни собору сплели обереги для українських військових	38
«Надворі лежать мертві мій син і чоловік, а я співаю». Історія Анжеліки Медведевої з Маріуполя	39
Росія, де немає Бога. Історія українських пілотів Івана Пепеляшка й Олексія Чижя, які вижили двічі: на полі бою та у полоні	41
Після зустрічі з Папою Франциском.....	48
Російська культура виявилась безпорадною, аби запобігти трагедії нищення України	52
Сльози мої збери у Твій бурдюк... ..	53
Продовження, на жаль, буде... ..	54

Війна Росії проти України

24.02.2022 – ?
(9)

Автор: Александер Малаховський

«ДЯКУЄМО ЗА СВДЧЕННЯ МУЖНОСТІ І ВІРИ. МИ ПРИЇХАЛИ СЮДИ, ЩОБ ВІД ВАС НАВЧИТИСЯ», – делегация німецького єпископату в Києві

02.06.2022 р.

Другого червня Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав привітав у Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві делегацію Єпископської конференції Німеччини на чолі з єпископом Бертрамом Майєром, яка цими днями відвідує Україну.

Разом із владикою Бертрамом Маєром, єпископом Аугсбурга і очільником Відділу зовнішніх церковних відносин Єпископської конференції Німеччини, в Україну прибули: голова Комісії Єпископської конференції Німеччини, що займається міграцією, голова Комісії, що займається соціальною допомогою, і пресекретар німецького єпископату.

«Це таке маленьке чудо, що тепер, після того важкого часу російської окупації, всі приїжджають до Києва як до духовної столиці світу», – сказав Глава УГКЦ, вітаючи делегацію з Німеччини у Патріаршому соборі Воскресіння Христового.

Блаженніший Святослав підкреслив, що саме католицькі єпископи в різних країнах світу від початку повномасштабної російської агресії зайняли чітку проукраїнську позицію. У Німеччині, за його словами, католицькі єпископи є пророчим голосом перед німецьким суспільством, німецьким політичним світом.

«Ваша ексцеленціє, ласкаво просимо! Дякуємо за вашу присутність, за ваш візит. Від імені людей, тут присутніх, висловлюємо нашу вдячність вам, співбратам єпископам і всім католикам у Німеччині за вашу підтримку і співпрацю. Вітаємо в Україні», – додав Предстоятель, звертаючись до владика Бертрама Маєра, який співслужив із ним на Божественній Літургії у свято Вознесіння Господнього.

У своєму слові наприкінці Літургії владика Бертрам розповів, що вони приїхали в Україну з великою радістю, а сам візит має подвійне значення: «Насамперед це візит солідарності, тому що ми [з Блаженнішим Святославом. – Ред.] є братами у єпископстві, об'єднаними довкола наслідника апостола Петра. Оскільки ми не є політиками, а передусім віруючими людьми, наша солідарність полягає в тому, щоб підтримати один одного на дусі, підтримати молитвою».

«Ми разом є тими двома легенями єдиної Христової Церкви», – додав він, пригадавши слова святого Івана Павла II про те, що Католицька Церква дихає двома легенями – західною і східною традиціями.

Разом з тим, владика Бертрам зазначив, що Католицька Церква в Німеччині є багатогою, і хоче поділитися тим, що має. Церква в Німеччині, додав він, через свої структури, такі як «Реновабіс», «Допомога Церкві в потребі», «Карітас Інтернаціоналіс» та багато інших вже підтримує різні проекти в Україні.

«Дякуємо вам за ваше свідчення мужності та християнської віри. Ми приїхали сюди, щоб від вас навчитися. І будемо дуже раді, якщо зможемо вам допомогти», – підсумував єпископ Бертрам Маєр і додав: «Від усього серця бажаю вам миру, миру для ваших сердець, миру для ваших церковних спільнот, але найбільше – миру для цієї країни, для України. Боже, благослови усіх вас!».

Департамент інформації УГКЦ

ХОЧУ ДОДОМУ

04.06.2022 р.

НАЙЧАСТІШЕ ЧУЮ ТУТ, ЯК ЛЮДИ ХОЧУТЬ ДОДОМУ

Дітям добре в школі, яка тут прийняла їх, як рідних, але вони хочуть додому. Батькам спокійно, бо діти в безпеці, вивчають нові предмети, чужі мови, нові культури. Але вони хочуть додому.

Тут допомагають так, як ніде й ніколи. Дають дах над головою, фінансову допомогу, роботу, безкоштовні курси, одяг, гігієну, їжу, навіть те, чого ніколи не купував удома, бо не знав, що таке існує. Але люди хочуть додому.

Тут краєвиди, океан, море, красиві міста, парки, річки, архітектура. Але люди хочуть додому.

Вони по дорозі сюди бачили Ейфелеву вежу, Біґ-Бен, Альпи, різні столиці Європи, в більшості безкоштовно летіли, їхали, пливли. Але люди хочуть додому.

Вони чують голос рідних по телефону і не можуть закінчити речення, бо голос тремтить. Вони у снах втікають в підвали, бо серце вдома з рідними.

Вони не знають тієї дати, коли можна буде повертатися. Тому вона в планах завжди «за тиждень-два». Бо люди хочуть додому.

Це найсумніша у світі екскурсія в житті семи мільйонів людей.

Антонія Зоряна Шелепило, з ФБ

28.05.2022 р., Гостомель. «Чекаючи на своїх...»
Світлина: Костянтин Сова;
джерело: «ВисокийЗамок – Львів»

ГИНУТЬ І ЇХНІ МОНАХИ...

04.06.2022 р.

У грудні 2018 року я мав останню розмову з предстоятелем Святогірської Лаври Арсенієм. Я привіз йому листа-запрошення від Вселенського Патріарха Варфоломія на Об'єднавчий Собор, що мав відбутися у Святій Софії Київській. На відміну від лиманського єпископа, який відмовився брати аналогічного листа і при цьому навіть в двір не пустив, Арсеній листа взяв і покликав на чай.

Розмова була довгою, основною темою якої було майбутнє. Предстоятель Лаври всіляко уникав гострих тем, собор назвав схизмою, і сказав, що часи можуть змінитися і все ще може бути не так, як ми собі плануємо.

В останньому він виявився провидцем. І так, попри те, що руйнують українські церкви, сьогодні горить і його обитель, гинуть і його монахи, які вірно протягом багатьох років служили ідеї «рускаво міра». Дуже хотів би зустрітися з отцем Арсенієм ще раз, подивитися йому в очі і спитати, за що сьогодні гинуть його монахи? Ми розуміємо за що нас намагаються вбити, а от чи зможе Арсеній пояснити, за що його намагаються вбити ті, кому він стільки років був вірним слугою?

Для довідки: отець Арсеній етнічний українець родом з Курщини, яка свого часу була частиною України.

Ігор Стокоз, з ФБ

«Російська артилерія сьогодні знову вдарила по Святогірській лаврі на Донеччині. Знищений Всіхсвятський скит. Він був освячений ще в 1912 році. Вперше його зруйнували за часів радянської влади. Згодом відбудували. І ось його спалила російська армія.

Цього ж тижня російські снаряди розірвалися просто в келіях монахів лаври. Четверо людей загинули, ще четверо – важко поранені. Святогірськ перебуває під вогнем ще з травня.

Окупанти точно знають, який об'єкт обстрілюють. Вони знають, що на території Святогірської лаври немає військових цілей. Знають, що там укриваються від бойових дій близько 300 мирян, зокрема 60 дітей. Але все одно російська армія обстрілює лавру, як і весь Донбас. Як і будь-яку іншу територію та будь-який інший об'єкт України, до якого може дотягнутися. Їм байдуже, що саме перетворювати на руїни.

31 травня Верховна Рада України звернулася до ЮНЕСКО з вимогою позбавити Росію членства в організації. Жодна інша держава, крім Росії, не знищувала у Європі стільки пам'яток, культурних і соціальних об'єктів за весь час після Другої світової війни. Кожна спалена Росією в Україні церква, кожна підірвана школа, кожен зруйнований меморіал доводить, що Росії не місце в ЮНЕСКО. Про що можна говорити з державою-варваром, з державою-терористом? Про те, якими артилерійськими снарядами краще знищувати історичну спадщину?

Ми очікуємо на логічну та справедливую відповідь від ООН та ЮНЕСКО. Це Організація Об'єднаних Націй, і її статут не передбачає об'єднання з терористами. Ізоляція Росії має бути повною, вона повинна відповідати за свої злочини».

З повідомлення президента Володимира Зеленського у «Телеграмі».

Джерело: «Interfax-Україна», 04.06.2022 р.

Папа Франциск дітям з України: «Я МАЮ БАЖАННЯ ПОЇХАТИ В УКРАЇНУ»

04.06.2022 р.

Серед 160 дітей, з якими Папа Франциск зустрівся в рамках ініціативи «Дитячий притвор», були біженці з України, які запросили його відвідати їхню батьківщину. Папа запевнив, що хоче це зробити, як тільки це стане можливим.

«Мене звати Захар, я – з України. Я не маю запитання, але радше прохання: чи Ви можете поїхати в Україну, щоби врятувати всіх дітей, які там страждають?». Таке запитання Папі Францискові поставив один із учасників зустрічі, що в суботу, 4 червня 2022 року, відбулася на внутрішньому подвір'ї Апостольського палацу у Ватикані.

В день, коли відзначався Міжнародний день дітей, які постраждали від агресії, на зустріч до Святішого Отця прибула група дітей-біженців з України. Вони приєдналися до своїх ровесників, що брали участь в програмі в рамках ініціативи «Дитячий притвор», що є частиною проекту «Притвор язичників» Папської Ради в справах культури. Вже восьма така зустріч Папи з дітьми, які походять зі складних соціальних контекстів, відбулася після дворічної перерви, спричиненої пандемією. Вона проходила у формі спілкування.

Відповідаючи на запитання Захара, Святіший Отець сказав: «Я радий тебе бачити: я багато думаю про дітей в Україні, а тому відправив деяких кардиналів з допомогою і щоби вони виразили близькість з усіма людьми, але насамперед,

з дітьми. Я маю бажання поїхати в Україну, але мушу дочекатися слушного моменту, щоб це зробити, розумієш? Бо не є легко приймати рішення, які можуть більше зашкодити всьому світові, ніж допомогти. Я повинен знайти слушний час, щоб це зробити. Наступного тижня я зустрінуся з представниками уряду України, які приїдуть, щоб поговорити, також і про мій можливий візит. Побачимо, як буде».

Джерело: «Новини Ватикану»

ПЕРЕДІСТОРІЯ:

- На початку травня Папа Франциск заявляв, що він готовий відвідати Москву, щоби провести розмову з російським президентом Владіміром Путіном, але сенсу їхати в Київ не бачить.
- Президент Володимир Зеленський заявляв, що влада України плекає надію, що понтифік зуміє особисто відвідати Україну й підтримати людей під час російсько-української війни.
- У березні президент Зеленський офіційно запросив Папу Римського відвідати Україну. На початку квітня понтифік припускав, що може відвідати Україну, навіть попри бойові дії на території країни.
- Коли Росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого, Папа Римський, порушивши норми протоколу, самостійно поїхав до посольства РФ у Римі й вимагав, щоби Росія негайно зупинилася й вивела війська.
- Ватикан пропонує своє посередництво в організації перемовин щодо припинення вогню та перемир'я між Росією та Україною.

Джерело: «Українська правда»

ВАТИКАН, МОНЕТА

04.06.2022 р.

У 100-й день війни в Україні Ватиканський офіс філателії та нумізматики випустив спеціальну срібну монету, присвячену нашій державі. Вартість кожної такої монети 50€. Весь прибуток від її продажу піде на допомогу нашій країні.

Джерело: сайт Міністерства закордонних справ України

Світлина: Ватиканський офіс філателії та нумізматики

Папа Франциск: «ВІЙНА – ЦЕ ЗАПЕРЕЧЕННЯ БОЖОЇ МРІЇ ЩОДО ЛЮДСТВА!»

05.06.2022 р.

Папа Франциск звернувся із закликом з нагоди 100 днів від початку широкомасштабної агресії проти України, закликавши до справжніх переговорів і до припинення моторошного знищення міст і сіл.

«Дорогі браття й сестри, в день П'ятидесятниці здійснилася Господня мрія щодо людства: через 50 днів після Пасхи народи, що говорять різними мовами, зустрічаються і розуміють одні одних. Однак, тепер, через сто днів після початку збройної агресії проти України, на людство знову спустився кошмар війни, яка є запереченням Божої мрії: народи, що воюють, народи, що вбивають одні одних, люди, що замість наблизитися, змушені віддалятися від своїх домівок», – сказав Папа Франциск, промовляючи після проказування молитви «Царице Неба» в неділю П'ятидесятниці, 05 червня 2022 року, до паломників, які опівдні зібралися на площі Святого Петра у Ватикані.

«І в той час, як безумство руйнування і смерті шаленіють та розпалюються проти-стояння, підживлюючи ескалацію, дедалі небезпечнішу для всіх, – вів далі Святіший Отець, – повторюю свій заклик до провідників народів: будь ласка, не ведіть людство до знищення! Нехай же розпочнуться справжні переговори, конкретні переговори про припинення вогню і про прийнятне вирішення. Нехай буде почутим сповнене відчаю волення людей, що страждають (бачимо це в медіа кожного дня),

нехай зберігається пошана до людського життя, нехай зупиниться моторошне знищення міст і сіл на сході України. Не переставаймо, прошу вас, молитися, невтомно докладати зусилля на користь миру».

Джерело: «Новини Ватикану»

ДНІВ НЕЗЛАМНОСТІ, ГОРЯ,
СМІЛИВОСТІ І СИЛИ УКРАЇНИ

Художник Олександр Даниленко;
джерело: «Укрінформ»

СПРАВЖНЯ РАДІСТЬ – ВІДНАЙТИ СВОЄ, СВОГО БОГА

05.06.2022 р.

Коли сьогодні Україна плаче, важко говорити про радість, бо ми досвідчуємо щось цілковито інше. Ми постійно втрачаємо. Втрачаємо своїх, своє. Часом навіть губимо самих себе.

Але щоби зрозуміти про яку повноту радості говорить Ісус Христос у своїй Архиерейській молитві, розкажу вам історію однієї віруючої жінки, яка як біженка з Донбасу знайшла своїх у чужому місті. Її розповів священник, коли ми відвідували Кропивницький.

Ця жінка говорила: «Коли я потрапила до чужого міста, я найперше шукала свою церкву, бо знала, що там є мої, і серед своїх я не пропаду». Якою радісною вона була, коли знайшла своїх, свою спільноту, свою церкву! Очевидно, що там, де є свої, їй допомогли всім, що мали.

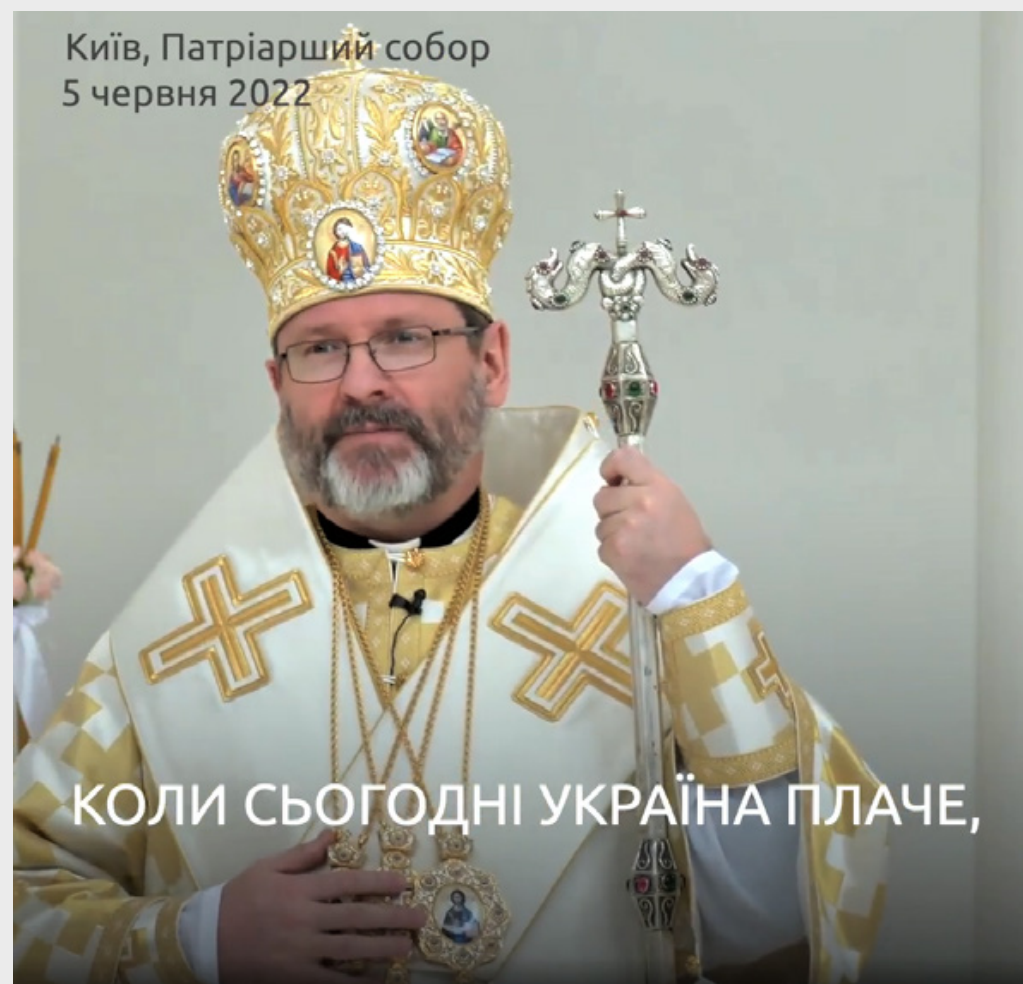
Справжня радість – це віднайдження свого. Ця жінка втратила все – свій будинок, своїх рідних, близьких, втратила світ, у якому жила до цього часу, – але вона була радісна, бо серед своїх вона потрохи могла віднайти все.

Радість, про яку говорить сьогодні Ісус Христос, – це радість віднайти свого Бога, віднайти Того, хто присвоїв мене у Святій Тайні Хрещення, Того, хто сповняє мене своїм Святим Духом, коли я пізнаю єдиного істинного Бога через Ісуса Христа, якого Він послав.

Нам в Україні в обставинах війни так важливо розуміти, хто є свій, а хто – чужий, розуміти, де є можливість пізнати істинного живого Бога, розуміти, де є ті свої. Так важливо розкрити спільноту Христової Церкви у житті нашого народу! Бо так багато приходить чужинців, які видають себе за своїх, кажучи: «Ми є ваша справжня влада». Навіть на полі церковному видають себе за «вашу» Церкву. Але поведуться як чужинці, які крадуть, убивають, палять, навіть святі храми, крадуть, починаючи від зерна і закінчуючи всім, що знайдуть у наших домівках.

Ми просимо сьогодні: Господи, Ти, що стоїш там, перед обличчям Небесного Отця на небесах, і ось нам посилаєш Святого Твого Духа, дай життя нашому народові! Зодягни нас силою з висоти! Будь нашим, а ми хочемо бути твоїми! Тоді ніхто в цьому світі не забере радості, яку Ти даєш нам, а у Тобі – наша радість буде повною.

Блаженніший Святослав, Київ, [Патріарший собор](#), 05.06.2022 р.

Місцевий житель ставить вазу з квітами на розбите вікно у своєму будинку, який постраждав від російського обстрілу в Бахмуті, Донецька обл., Україна, неділя, 26.06.2022 р.
Світлина: Єфрем Лукатський /AP/; джерело: MyNorthwest.com

ПАЛОМНИЦТВО ДО ГРОБУ СВ. БОНІФАТІЯ

06.06.2022 р.

«Де небо торкається землі, там настає мир» – ця пісня, що звучала наприкінці Літургії у місті Фульда з нагоди Паломництва до гробу св. Боніфатія, апостола Німеччини, викликала в серці асоціацію-продовження: *«Де пекло торкається землі, там вибухає війна...»*.

Йдучи разом з вл. Міхаельом Гербером паломницькими стежками поміж засіяних пшеницею полів, очима серця бачив рідні поля і степи, незасіяні, сплюндровані і спалені вогнем війни.

Спільно з тисячами паломників, серед яких було багато наших краян, просили у молитві, щоб небо доторкнулося зраненої війною української землі, щоб злікувало наші рани і щоб Всевишній дарував нам мир.

Владика Богдан Дзюрах, з ФБ

«Урожай в Україні», світлина: Єфрем Лукацький;
джерело: «Ukraine under attack»; 05.07.2022 р.

ПОХОВАННЯ В МАРІУПОЛІ

06.06.2022 р.

У Маріуполі російські загарбники вже два місяці ввозять вбитих ними містян до трьох величезних братських могил, але під завалами будинків залишаються ще сотні тіл. Про це повідомляє у *Телеграмі* пресслужба Маріупольської міської ради.

«Вже два місяці окупанти активно ведуть перепоховання вбитих маріупольців у трьох величезних братських могилах. Але російська армія вбила настільки багато, що цей процес може розтягнутися ще на два-три місяці. Стихійні поховання й досі є майже в кожному дворі Маріуполя. Під завалами сотень багатоповерхівок гниють тіла. І це в прямому сенсі отруює повітря», – йдеться у повідомленні.

Джерело: «Укрінформ»; світлини: Маріупольська міська рада

«БІДНА ВДОВА ПРИНЕСЛА КІЛЬКА ЯЄЦЬ, ТУШОНКУ І КУСОЧОК ХЛІБА. ПРИЙМАЄШ ПОМІЧ, ДЯКУЄШ І ПЛАЧЕШ», – отець Макарій, настоятель Унівської лаври

06.06.2022 р.

У серії матеріалів «Малі історії Великої війни» ми вже розповідали про місця, які стали прихистком для сотень внутрішньо переміщених осіб. Наталя Рибка-Пархоменко ділилася з нами досвідом організації воєнного хостелу «Лесь Курбас'єтр», Олег Галайдич – розповідав про життя у таких прихистках. Але кожна нова розмова знову і знову показує нам неповторність життєвих історій і єдність наших людей у прагненні допомогти.

Війна поставила перед нами багато викликів, а Бог послав ще більше людей готових гідно їх приймати. Про Боже провидіння, людське сумління, несподівані повороти і невтомну поміч [говоримо](#) з ієромонахом, настоятелем монастиря Святоуспенської Унівської лаври отцем Макарієм Дуткою.

Настоятель монастиря Святоуспенської Унівської лаври отець Макарій Дутка

» Отче, пригадайте перший день війни. Якими були ваші перші враження і переживання?

о. М. Дутка: Як і всі громадяни України, ми чули про можливість нападу росії і мали певний страх. Але ніхто не знав точного часу. Я пригадую, що прокинувся о 5-й ранку, якось неочікувано. Ми у монастирі зазвичай встаємо о 5:30. Я відчув якесь внутрішнє хвилювання. Зайшов в інтернет і дізнався, що почалося вторгнення. Тоді я до кінця ще не усвідомлював усього масштабу, думав, що знову якісь конфлікти на Донбасі. Але пізніше зрозумів, що почалася війна. **Мабуть, як і кожна людина, відчув страх:** страх за свою державу, за себе особисто, за монастир. Поінформував відразу братів, почав стежити за новинами. На утретні вже просив братів про молитву. Багато фейкових новин наганяли ще більше страху. Ми старалися молитись скільки можливо, щоби це не закінчилось трагічно для нашої держави.

» Отче, молитва для монаха – це норма. У молитві ви перебуваєте постійно. Коли ви довідалися про війну, чи були якісь думки, що слід робити поза молитвою?

о. М. Дутка: Ні, одразу не було якихось конкретних думок чи плану дій. Ми всі молилися, просили Бога Ісусовою молитвою: «Господи, Ісусе Христе, бережи наш український народ, бережи нашу державу». Конкретних кроків ми ще не знали, але були дуже згуртовані, слухали вказівки уряду і президента Володимира Зеленського, бачили, що уряд на місці і все контролює. Ми їм вірили.

Десь на третій-четвертий день, коли міста активно обстрілювалися, а люди масово приїжджали на кордон і сюди, у західну частину України ми подали інформацію на нашій офіційній сторінці у фейсбуці, що приймаємо біженців. Люди почали прибувати і їх щодня ставало більше. Були випадки, що за одну ніч ми

поселяли 30–40 людей. Ми стали таким собі пересильним пункт. Люди приїжджали до нас переночувати і далі продовжували свої мандри. Згодом почала формуватися група людей, які затрималися на довше. Спочатку це були люди з Броварщини, потім з Ірпеня, коли ще Ірпінь не був заблокований. Вони передавали іншим інформацію про те, що їм добре в Унівській лаврі, кликали своїх знайомих чи близьких людей. Таким чином потік постійно зростає.

» Чи були такі люди, які планували їхати далі, але згодом тут залишалися?

о. М. Дутка: Так, є люди, які в нас живуть вже п'ять днів. Вони сказали: «Отче, нас є дев'ятеро. Ми плануємо трошки у вас пожити. І потім піти далі». Вони не уточнювали куди. Але бачу, що їм сподобалося, вони вирішили залишитися і ще запрошували своїх знайомих приїжджати в Унівську лавру.

» Що змінилося в розпорядку монастиря, у таких сталих речах, які були для вас звичними?

о. М. Дутка: Я не сприймаю цю місію, що ми приймаємо переселенців, як якийсь клопіт для нашого монастиря. Церковне правило не змінилося: ми молимося як зазвичай, літургії відбуваються. А присутність цих людей якраз допомагає нам себе відкрити. Ми відчуваємо, що така місія потрібна для нашого народу, для нашої Церкви. Ми ділимося нашою любов'ю, нашою увагою, ходимо на спільні зустрічі, спілкуємося, запитуємо про їхні життєві долі. Потім люди просять про духовні розмови. Це зближує нас, монахів з народом.

Ще до початку війни у нас були зйомки «Шустер Live». Журналіст пан Василь брав у мене інтерв'ю про те, як наші монахи рятували євреїв в Унівській лаврі під час Другої світової війни. Десь на п'ятий-шостий день війни я жахнувся від думки, що про подібне раніше міг читати в книжках, чути по телебаченню про те, як наші монахи рятували євреїв, а зараз мусимо виконувати фактично ту

саму місію. Тільки рятувати доводиться наших людей, наш народ. Раніше не міг навіть подумати, що на 45-му році життя мені треба буде когось рятувати так, як робили наші попередники. Ми почуваємося потрібними світові, не тільки молитвою, а й нашими ділами.

Ми разом працюємо і молимося. І люди це цінують. Вони мають потребу, щоб хтось з ними був постійно, щоб хтось згадував їхніх рідних. У нас є дві рідні сестри зі своїми дітьми, їхні чоловіки на передовій, військові. Одного разу я запитав: «Юлю, як у тебе справи? Які новини з фронту від твого чоловіка?». Вона мені розповіла коротко, потім я запропонував помолитися за її чоловіка і батька, який теж воює. Ми помолилися разом «Царю небесний». А вона каже: «Отче, можна вас обійняти?». І просто щиро мене обіймає.

Часом, коли людина мені щось розповідає, я заливаюся сльозами. Бувають дійсно болючі історії. Сьогодні нас попросили прийняти родину з Ірпеня. Вагітну жінку з маленькою дитиною. Вони зараз їдуть у бік західної частини України. Коли таке слухаєш, думаєш: «Я сам на горище вилізу, буду спати на землі, бо як таких людей можна не прийняти?». Це наш народ.

Коли розпочалася ця війна, ми в монастирі не були до неї готові. Ми ніколи не робили великих запасів. Напевно, раз на два-три тижні ми їздили на ринок «Шувар» у Львові, і закупували продукти. І коли у нас почалася така масовість з переселенцями, я підрахував, що за два-три дні нам треба десь тисячу порцій їжі. Ми стараємося, щоб люди добре харчувалися, а не жили лише на каші. Готуємо перше і друге, дбаємо, щоб було щось тепле. На нашій сторінці у фейсбуці я попросив поділитися продуктами з нами, дав свій контактний телефон, і за декілька днів ми назбирали яєць, крупів, муки, хліба.

Коли люди почули, що Унівська лавра прихистила багато людей, почали телефонувати, поповнювати наш офіційний рахунок, привозити нам продукти. Сьогодні я був вражений, коли одна бідна вдова 60–65 років, яка живе тут у нас в селі, прийшла з сумкою, в якій було кілька яєць, баночка тушонки, кусочок хліба, і ще пхає мені 200 гривень. Вона це все принесла, щоб допомогти іншим. Ти приймаєш цю поміч, дякуєш і плачеш. Такі ми згуртовані.

Я писав в інтернеті: нумо разом працювати, перемагати цього ворога, бо тільки в єдності, як каже наша українська пісня, – сила народу. І, коли ми будемо єдині, коли ми будемо разом боротися – перемога буде за нами. У цьому не треба сумніватися. Треба просто вийти із зони власного комфорту. Господь Бог дає дуже багато ідей і багато можливостей. Господь Бог поблагословить. Хто має можливість – беріть до себе біженців. Я навіть пропонував, що Унівська лавра допоможе продуктами, ми маємо вдосталь і зможемо поділитися.

» Чи є люди в селі, які беруть біженців?

о. М. Дутка: Так. Часто, коли бачу на території Лаври незнайомих людей, відразу думаю собі чи то, часом, не є люди, які втікають від того лихоліття, від війни. Наші будинки вже заповнені, часом не знаєш куди нових людей помістити. І коли бачу групу людей, одразу думаю, куди їх поселити. Сьогодні ми з отцем-ігуменом побачили групу літніх жінок, ідуть з сумками. Я вже шукаю варіанти поселення, а отець каже: «Та ні, то наші жіночки з села». Вони йшли на вечірню. І кожна несла дві великі тяжкі сумки з продуктами для наших переселенців. Це настільки вражає, щоразу переконуєшся, що Господь Бог дбає про всіх, дбає про нас, дбає про переселенців, дбає про Україну.

Розмовляв Петро Дідула, 10.03.2022 р.

ФОТО З ЛИСИЧАНСЬКА

06.06.222 р.

Отримав журналістську нагороду. Ось так вона виглядає. Це фото з Лисичанська. Ми були там 10 днів тому. У репортажі показали, як мати з 7-річною дівчинкою живуть у підвалі. Відео не набрало мільйонів переглядів. Але важливо, що матеріал потрапив у серця глядачів.

Багато хто писав нам про цю історію. Найбільше людей хвилювало питання: чому мати з дівчинкою не виїжджають. Одна киянка запропонувала прихистити їх у себе.

Далі ми зверталися до кого тільки могли, хто б міг передати цій жінці повідомлення: вас побачили, вам готові допомогти, виїжджайте. Після цих звернень минули день за днем. Ми не знали, чи дійшла інформація до жінки з дитиною. Прямий зв'язок з Лисичанском відсутній.

І ось вчора скидують цей скрін. І це неймовірна радість розуміти, що твоя журналістська робота допомогла комусь вирватися з того підвалу, від постійних звуків вибухів.

Сьогодні нарешті зідзвонились з цією жінкою. Вона з дівчинкою у безпеці. Каже, коли за ними заїхали, то довго не розмірковували – зібрали речі і сіли

в машину. Ну і здивувалася, що хтось переймався їхнею долею.

Але це і є частинка роботи журналістів: розповідати людям про людей, і так спонукати або навіть надихати їх на щось гарне та корисне один для одного. І позитивний результат цієї роботи – гарна винагорода.

Ну і на останок подяка тим, хто брав участь у ланцюжку евакуації. Один топ-посадовець, який не залишив без уваги наше звернення. Він перекинув наше прохання допомогти жінці на Мар'яну Безуглу. Так, ту саму, з якої я днями на-сміхався. Вона на місці передала інформацію поліції. І вже поліцейські організували евакуацію (вони так роблять у багатьох населених пунктах, які опинилися на лінії фронту, реально класні копи).

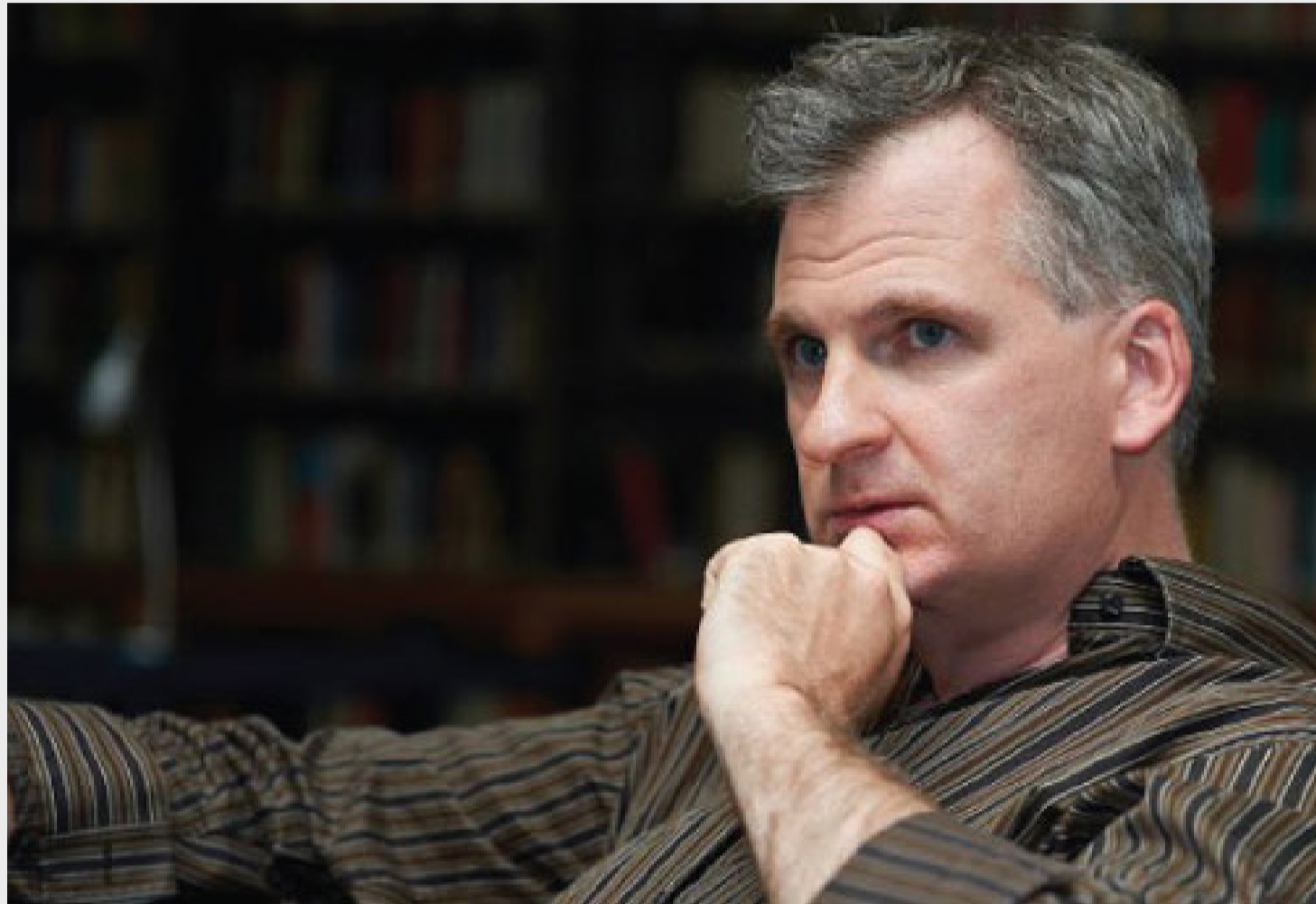
Усім і кожному в цьому ланцюжку величезна подяка. Ну і не зупиняємося. Працюємо далі. Журналісти та журналістика важливі. Особливо на війні.

Олексій Братуцк, з ФБ

АРМІЯ ЗРОБИЛА УКРАЇНУ СУБ'ЄКТОМ ГЕОПОЛІТИКИ: ТІМОТІ СНАЙДЕР ПРО ЗНАЧЕННЯ ОПОРУ ШИРОКОМАСШТАБНІЙ АГРЕСІЇ РОСІЇ

06.06.2022 р.

Україна має риси держави XXI століття, які ще лише зріють на Заході. Україну не помічали через радянський та російський колоніальний наратив. Під час весни 2022 року, під час запеклої відсічі агресії Росії, світ прийняв поза всяким сумнівом те, що Україна – суб'єкт, а не об'єкт історії, вважає відомий історик Тімоті Снайдер.

Цю тезу він довів під час лекції «Постколоніальна Україна: значення опору», організованої Єльським центром британського мистецтва. [...]

ПОДІЇ В УКРАЇНІ ВИЗНАЧАЮТЬ ЯКИМ БУДЕ СВІТ

«Якби українці не оборонялися, ми б говорили про них зовсім з інших позицій. Хоча звичайно, і тоді Україна нікуди не зникла б з історії. Але саме українці та їхній спротив дали нам можливість не лише інакше подивитися на Україну, але і на світ, в якому ми живемо».

«Але українцям довелося скласти іспит, який перед багатьма іншими навіть не поставав, бо, на мою думку, ніхто не має доводити своє право на існування, свою тотожність настільки важким способом», – наголосив у своїй лекції історик Тімоті Снайдер, який є одним із знаних дослідників історії Східної Європи. [...]

КОЛОНІАЛЬНІ ФАНТАЗІЇ СТАЛІНА ТА ГІТЛЕРА

З експлуатацією родючих українських земель обидва диктатори пов'язували свої мрії про світове панування, які призвели до Голодомору, Другої світової війни та непрямо до Голокосту, стверджує Снайдер.

Контроль над українськими землями був метою Гітлера у Другій світовій війні, переконаний дослідник. Тому територія України була найбільш смертоносним місцем на Землі з початку 1930-х років, до середини 1940-х.

УКРАЇНА ДО 24 ЛЮТОГО І ЧОМУ ЇЇ НЕ ПОМІЧАЛИ?

Опір, який чинить Україна широкомасштабній російській агресії з 24 лютого цього року, здивував багатьох людей на Заході. Адже вони не чекали цього від України. Не чекали, каже Тімоті Снайдер, бо взагалі не помічали України. А не помічали, бо у сприйнятті України домінувало колоніальне, насаджене СРСР, а потім Росією, бачення.

«Коли кажуть, що українці "фашисти", вони мають на увазі, що вони дикі варвари і не такі, як ми. Хоча крайні праві в Україні є маргінальною силою у порівнянні з Америкою, чи тією ж Німеччиною. Так само з корупцією. Коли говорять, що українці корумповані, то мається на увазі, що вони не можуть дотримуватися цивілізованих законів, тож вони не такі, як ми. Тож є багато способів поставити під сумнів доцільність існування України, і всі вони зараз виявилися помилковими», – каже професор Снайдер.

Наслідки цієї війни, які вже зараз є відчутними по всьому світу, матимуть вплив і на майбутній розвиток світової цивілізації демократичних країн.

Це тому, що Україна – нетипова держава, не така, яку собі уявляють на Заході. Але, на думку Снайдера, вона має риси держави ХХІ століття, які проявилися в Україні раніше, ніж вони стануть помітними в інших західних державах, як уже не раз бувало в історії.

УКРАЇНЦІ ВИПЕРЕДЖАЮТЬ ЧАС

Професор Снайдер каже, що не всі в Україні це вітали, але після проголошення незалежності українці не проводили антиколоніальної політики, вони визначали себе, заперечуючи попередній період. Це, на думку Снайдера, дозволило країні, яка вийшла з-під влади імперії уникнути жорсткої політики всередині суспільства, намагання зробити його однорідним за рахунок пригноблення, чи витіснення чужаків.

Сміливість українців у відстоюванні свого демократичного вибору в 2004 році, забезпечила українцям право обирати свого власного лідера. І цим українці визначили себе як європейську націю, що спирається на індивідуальну відповідальність та співпрацю індивідів – громадянське суспільство.

«Це – ключова риса українців в історії, бо не все в Україні вирішує централізована держава. Багато залежить від активності малих децентралізованих груп», – пояснює Снайдер.

Наступна ключова подія, на яку звертає увагу професор Снайдер, це обрання президентом Володимира Зеленського, який став воєнним президентом, але обирався, як політик, що обіцяв мир.

«Ні в Америці, ні в Німеччині, ні в інших країнах, таке було б просто неможливо, щоб виборці проголосували за єврея і віддали йому 73 % голосів», – переконаний Тімоті Снайдер.

Причому самі українці нічого особливого в цьому не бачать, бо для них відмінності в культурі та мові є звичайною річчю, нормальною реальністю постколоніальної держави.

Тімоті Снайдер вважає, що українці випереджають час, а не відстають у розвитку, як може здаватися жителям колишніх метрополій, і що їхня здатність переключатися з мови на мову, з культури на культуру є тим, до чого решта світу ще просто не дійшла.

Саме українці та їхній спротив дали нам можливість не лише інакше подивитися на Україну, але і на світ, в якому ми живемо.

Організація українського суспільства як співпраця відповідальних громадян проявилася навіть у війні, вважає Тімоті Снайдер. Бо українська армія є набагато менш централізованою, ніж традиційні армії, і це мало великі переваги у війні.

Війна за ідентичність, майбутнє, зміст базових понять і демократію

Поки на Заході відкривають для себе українців, українці відкриваються по-новому самі для себе, але що є в центрі цих відкриттів, так це їхня ідентичність. «Українці точно знають, ким вони є, і право бути собою є те, за що вони борються», – вважає історик.

На відміну від президента Путіна, який намагається визначити ключові моменти історії і будує свою політику лише навколо минулого, українці дивляться у майбутнє. [...]

- Українці воюють за право робити власний вибір, і це те, що є глибоко вкорінене в українській культурі.
- Опір українців також є важливий для майбутнього демократії у світі – триває перевірка, чи велика авторитарна держава зможе зруйнувати силою меншу демократичну країну.
- Сила опору в цьому випадку є дуже важливою. Бо наслідки цієї війни, які вже зараз є відчутними по всьому світу, матимуть вплив і на майбутній розвиток світової цивілізації демократичних країн.

Виступ Тімоті Снайдера з лекцією про український опір відбувається у той час, коли в Америці лунає дедалі більше впливових голосів – від колишнього державного секретаря Генрі Кіссінджера до редакційного коментаря газети *New York Times*, які закликають українців піти на поступки, погодитися на втрату територій, піти на компроміс в інших питаннях, на яких наполягає президент Росії Володимир Путін.

З іншого боку, позиція таких політологів, як Френсіс Фукуяма зі Стенфордського університету, чи представників аналітичних центрів, як Атлантична Рада, та і самої адміністрації Джозефа Байдена залишається твердою – Україна має право на самооборону, а обов'язок демократичного світу – допомогти їй в цьому. За словами речника державного департаменту, Неда Прайса, якщо Україна припинить воювати – не буде незалежною країни. Якщо Росія припинить воювати – не буде війни.

Наталія Чурікова, «Голос Америки»
Повністю статтю читайте за [посиланням](#)

Українська військова машина проїжджає по головній дорозі поблизу Ситняків, Київська область, 05.03.2022 р.
Світлина: Marcus Yam /Los Angeles Times/

ІНВЕСТУВАТИ ТРЕБА У НЕМАТЕРІАЛЬНЕ

07.06.2022 р.

Дивлячись на розбомблені будинки і спалені квартали, я думав про одне – інвестувати треба передусім у нематеріальне. В себе, свою освіту, враження, емоції, досвіди. Це і є найвища цінність. Це і є життя.

Війна дуже чітко все це підкреслила. Бо якщо ти знаєш якусь мову – ти потенційно маєш кращі шанси здобути допомогу і облаштуватися за кордоном. Вмієш водити авто – ти більш мобільний, можеш допомогти людям або навіть швидко втекти. Будував соціальні зв'язки, розвивав громадські середовища, брав участь у різних ініціативах – ти значно легше отримаєш необхідну допомогу, знайдеш потрібні контакти і виходи, будеш ефективнішим.

Скільки разів я подорожував на останні гроші! Не кажучи вже й про дозичені. Але в підсумку це було правильно, бо всі ті враження, побачене й скуштоване, проїхане й переплите – залишилося зі мною, це ніхто не може розбомбити чи окупувати. Це моя приватна територія.

Тепер, коли кордони закриті і взагалі не до мандрів, я собі думаю: як добре, що я поспішав до війни! У мене було правило, що відвіданих країн у списку має бути більше, ніж мені років. Але тепер думаю, що треба було бути вимогливішим до себе – і вимагати удвічі більше країн, ніж років.

Бо відкладаєш на квартиру, мрієш про будинок, економиш, міняєш машину на кращу – все це класно, але в одну мить може зникнути. Не зникає тільки те, що ти завжди носиш з собою, в собі. Спогади, емоції, знання, навички, досвіди і людські стосунки. Це і є найнадійніший депозит у житті.

Андрій Любка, з ФБ.
Заголовок від редакції «ХГ»

Випускниця зруйнованої російськими окупантами харківської школи Ганна Єпішева написала у Фейсбуку: «... Мені 16 років. Навчалася в школі 134 у Харкові. Було дуже багато друзів зі школи, ми були як одна велика сім'я. З дівчатами ми вибирали сукні та раділи, що всі будуть дуже красиві в день випускного. Але до нас прийшов "руській мір" та зруйнував всі наші плани, про які ми так мріяли!»
Джерело: сторінка у ФБ Тетяни Приймак

Єрм. Лука (Михайлович): «КОЛИ МИ ЄДНАЄМОСЬ У МОЛИТВІ ЗА УКРАЇНУ, САМ БОГ ПРИХОДИТЬ ДО НАС»

Нещодавно ми знову активніше почали об'єднуватись у молитві за наших воїнів. Знаю і розумію, що ми і не припиняли її протягом усього часу, але все ж коли ми єднаємось разом, то сила Божої дії неймовірно зростає.

Цими днями отримав від Вас декілька дуже теплих свідчень про нашу єдність в молитві і в Дусі. Чудово розумію ваші пережиття, бо й сам їх досвідчую і щиро Вам вдячний за них.

Коли ми єднаємося у молитві за Україну, за наших воїнів сам Бог приходить до нас і стає змістом наших благань. Долаються умовні бар'єри простору і часу, поділів, людських обмежень і надбудов. Молитва робить очевидну різниця. Людське сильне додається слабким Божим.

Часто це виходить далі за рамки будь-яких експертних розрахунків, стратегій, але байдуже, мені йдеться цілком про інше.

Коли молимося спільно, то вже перемагаємо. Бо в Бозі є тільки перемога. Бо правда переможна і Бог перемагає у правді, а ми молячись спільно просто виводимо цю перемогу на яв. Для мене особисто ці речі не є предметом віри. Я просто це добре знаю і тому можу хіба запевнити вас у цьому.

У молитві сила Христа проявляється очевидно, бо у нашому народі є багато світлих, добрих і віруючих людей. Це не предмет якогось вихваляння, просто це бачу, відчуваю і стверджую як факт.

Отож, любі братове-українці, зімкнімо наші чисельні ряди, пригорнімося у молитві до Христа міцніше, відчуймо стукіт наших сердець, що пульсують в унісон з Христом-Переможцем і мужньо триваймо у соборній ході до нашого торжества гідності, свободи і правди!

Джерело: «Духовна велич Львова»

Автор: Михайло Скоп

Колишній генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен розповів, яких двох помилок Альянс припустився щодо України – Foreign Policy

07.06.2022 р.

Андерс Фог Расмуссен, колишній генеральний секретар НАТО, виступає під час щорічної Мюнхенської конференції з безпеки в Мюнхені, Німеччина, 16.02.2019 р.

В інтерв'ю американському часопису *Foreign Policy* колишній генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен (2009–2014) заявив, що НАТО помилилося у своїх оцінках військового потенціалу Росії та в тому, що не надало Україні та Грузії дорожню карту до членства в НАТО в 2008-му році.

За його словами, під час саміту НАТО в Бухаресті в 2008 році організація погодилася, що Україна та Грузія стануть членами Альянсу, але не змогли домовитися щодо надання цим двом країнам плану дій щодо членства в Альянсі.

«І цей розкол всередині НАТО надіслав неправильний сигнал Путіну, який напав на Грузію через кілька місяців у серпні 2008 року», – сказав він в інтерв'ю *Foreign Policy*.

Другою помилкою, вважає колишній генсек НАТО, була слабка реакція на анексію Росією Криму в 2014-му році, коли були запроваджені «м'які» санкції. Це також, сказав він, створило в російського президента враження, що він «може майже без будь-яких витрат продовжувати й захоплювати землю силою».

У той же час, сказав Расмуссен журналісту, НАТО переоцінило військовий потенціал Росії.

«Незважаючи на величезні інвестиції у військову техніку та відновлення старих радянських баз, ми бачимо дуже слабку російську армію. Залишається з'ясувати, чому це так. Я думаю, що однією з причин може бути корупція. Але інший прорахунок полягає в тому, що ми недооцінили жорстокість і амбіції президента Путіна», – сказав він.

Також колишній генсек зауважив, що він не вірить, що Путін застосує зброю масового ураження, оскільки розуміє, що на це буде рішуча відповідь НАТО. Він висловив різку незгоду щодо твердження президента Франції Еммануеля Макрона про те, що Захід не повинен «припинювати» Путіна, та наголосив, що українці повинні перемогти, а Захід – надати усю необхідну для цього підтримку.

«Ми не можемо врятувати Путіна від приниження. Ціна збереження обличчя для пана Путіна буде набагато вищою, ніж відверта поразка російських військ в Україні. Тому мій висновок: Україна має виграти цю війну, тому що, якщо Путін досягне успіху в Україні, він не зупиниться. Він продовжить свої дії в Молдові, Грузії і врешті-решт також чинитиме тиск на три країни Балтії. Тому українці мають перемагати, і у них є воля до боротьби. Наш обов'язок – дати їм засоби для боротьби», – наголосив він. [...]

Джерело: «Голос Америки»

05.06.2022 р. російські ракети знову упали на Київ, пожежі спалахнули у Дарницькому та Дніпровському районах міста
Світлина: Анастасія Рибчинська

А ВВЕЧЕРІ БУВ ПРЕКРАСНИЙ ЗАХІД СОНЦЯ...

08.06.2022 р.

Сьогодні удень метрів 8 од мене влучив танк. Снаряд зніс ріг будинку. На місце, де я любляв сидіти, приземлились бетонні плити перекриття. Вибух цеглою сипонув по кімнаті, по інших прокотилася хвиля пилу.

За пару хвилин перед цим прильотом я перемістився у сусіднє приміщення. Гупнуло сильно, але від травми вух захистили активні навушники.

А ввечері був прекрасний захід сонця. Пшеничні поля, виявляється, схожі з морем не тільки тоді, коли вітер ними котить хвилі. У певний період, коли пшениця ще не дозріла, вона, подібно до морської поверхні, віддзеркалює колосом сонце.

Над полями стояла майже-тиша, пташки з усіх сил трудилися, щоб хоч трохи заглушити гул артилерії своїми голосами.

Ігор Луценко, з ФБ

25.04.2022 р. Український військовослужбовець оглядає розгінний ступінь російської балістичної ракети, яка впала на поле в Богодаровому на сході України
Світлина: Yasuyoshi Chiba /AFP/; джерело: «The Atlantic»

УКРАЇНА ЩОДНЯ ВТРАЧАЄ ДО 100 БІЙЦІВ – Резніков закликав прискорити поставки важкого озброєння

09.06.2022 р.

Ситуація на фронті є важкою, Україна втрачає щодня до сотні військовослужбовців вбитими і до 500 пораненими. Про це міністр оборони Олексій Резніков заявив у ФБ. За словами міністра, «російський молох має у запасі ще багато засобів для пожирання людських життів задля задоволення свого імперського еґо».

Тому Україна наголошує на потребі у важкому озброєнні, і дуже швидко. «Ми довели, що у нас немає страху перед кремлем, на відміну від багатьох інших. Але ми, як країна, не можемо собі дозволити стікати кров'ю, втрачаючи наших кращих синів і доньок», – заявив Резніков.

Як підкреслив міністр оборони, він не може сказати, що задоволений темпами та кількістю постачання зброї. «Але водночас я безмежно вдячний країнам, які нас підтримують. Зокрема США, Великій Британії, Польщі, нашим балтійським друзям. Усім іншим державам, які допомагають стримувати російське зло», – зазначив Резніков.

Четверо українських бійців, поранених під час артилерійського обстрілу, були висаджені на автобусній зупинці, де медики почали швидко надавати їм необхідну допомогу.
23.06.2022 р., Бахмут, Україна
Світлина: Tyler Hicks /The New York Times/

Він відзначив роль українського суспільства, волонтерів, які завдяки швидкості та гнучкості успішно закривали і закривають цілу низку важливих потреб. Це стосується і БПЛА, і засобів зв'язку, і деяких інших компонентів, за якими держава працює ще не повною мірою.

Головним здобутком Резніков назвав збереження синергії усього військово-політичного керівництва. «Це наша перевага як країни, і ми не дамо її розхитати тим, хто вже працює з прицілом на рейтинги і політичні перспективи. Як я вже відзначив, усі, хто працює на оборону заради перемоги України – єдина команда. І наша спільна мета – здолати росію, як би складно це не було».

Водночас, наголосив міністр, ситуація на фронті є важкою, «ми втрачаємо щодня до сотні наших бійців вбитими і до 500 пораненими. Кремль продовжує тиснути масою, буксує, наражається на потужний опір, зазнає величезних втрат, але поки що має сили для просування на окремих ділянках фронту».

Джерело: «Укрінформ»

Глава УГКЦ у 107-й день війни: «ДЯКУЄМО ЗА СВДЧЕННЯ ВІРИ ВСІМ НАШИМ ВОЛОНТЕРАМ»

10.06.2022 р.

Цього дня ми хочемо особливо молитися за тих, що чинять діла милосердя і своїми вчинками проповідують Боже слово. Бо волонтер – це особа, яка не бере платні за своє служіння, не чекає якоїсь команди від свого начальника, щоб працювати і діяти, але відповідає на поклик власного сумління. Справжній волонтер завжди сумлінний і чесний,

бо працює не на власну користь, а служить тому, хто є у найбільшій потребі. Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав у щоденному воєнному зверненні у 107-й день війни росії проти України.

«Осердям бойових дій останніми днями була наша Луганщина, Лисичанськ і Сіверодонецьк. Створюється враження, що ворог кинув усю пекельну силу на ті нещасні містечка і села, де ще залишилося багато цивільного населення. Ті, хто сьогодні захищає в цій місцевості Україну, наші військовослужбовці, сини і доньки України, а також місцеве цивільне населення потребують наших особливих молитов. Крім того, ворог постійно бомбить, обстрілює кожне місто і село, до якого може сягнути його вбивча рука. Зазнають обстрілів прикордонні села на Чернігівщині та Сумщині. Знову цієї ночі був обстріляний Харків. Ведуться жорстокі бої на півдні нашої Батьківщини, на Миколаївщині, Херсонщині, Дніпропетровщині та в Запорізькій області», – констатував Предстоятель УГКЦ.

На його переконання, Україна стоїть і бореться саме тому, що всі мешканці України, незалежно від того, до якої Церкви ходять, до якої національності належать, якою мовою розмовляють, – розуміють, що йдеться про їхнє життя або про їхню смерть. Українська державність – це життя і всі, як один, сьогодні стали на захист Батьківщини.

Блаженніший Святослав пригадав, що сьогодні Церква переживає восьмий день Декади місійності. «Сьогодні ми звертаємо нашу духовну увагу на частину Архирейської молитви Ісуса Христа, у якій Він молиться до Отця за єдність між своїми учнями, а також молиться за тих, хто увірує через проповідь апостолів, через проповідь Церкви», – зазначив архиерей.

”

Сьогодні, коли Україна переживає війну, усі Церкви та релігійні організації України, як ніколи, відчують єдність між собою. Бо всі ми підпорядковуємо будь-які внутрішні розбіжності спільному ділу боронити свій край.

Тож, з одного боку, каже Глава УГКЦ, ми бачимо, що для того, щоб проповідь Церкви в наші дні була плідною, вірогідною, потрібно молитися і працювати над єдністю християн, над єдністю Христової Церкви. Бо ця єдність робить вірогідною, плідною місійне діло Церкви в наш час.

А з іншого боку, додає Предстоятель, сам Ісус Христос бачить своїм Божественним поглядом усіх тих, у кого Дух Святий збуджує дар віри, кому дарує цей дар прийняти Боже слово через місію Церкви. І ось тоді відбувається такий містичний момент зустрічі того, хто очікує у вірі на проголошення Божого слова, і того, хто це Боже слово несе. Зустріч проповідника і того, хто очікує проповіді, є особливим даром, моментом благодаті Святого Духа.

«Сьогодні, коли Україна переживає війну, усі Церкви та релігійні організації України, як ніколи, відчувають єдність між собою. Бо всі ми підпорядковуємо будь-які внутрішні розбіжності спільному ділу, завданню, благу боронити свій край, підтримувати свій стражденний народ. Усі, хто сьогодні вважає себе християнином, незалежно до якої конфесії належить, відчувають той поклик сумління, що надихає благодать Духа Святого любити свою землю, свій народ і чинити добро», – запевнив Отець і Глава УГКЦ.

Окремо Предстоятель попросив сьогодні молитися за медичних працівників, лікарів, зокрема тих, які рятують життя наших воїнів, наших захисників. А також за наших військових капеланів, які є поруч із нашим військом на передовій і свідчать про Божу присутність саме там, де, за його словами, сини і доньки України найбільше потребують Божої сили.

«Духу Святий, прийди, об'єднай нас усіх, залікуй рани наших церковних розколів і поділів! Ти є Дух єдності Церкви – подай нам ту єдність! Ти є Дух єдності народу, а в єдності сила народу, – подай нам ту єдність і благослови тих, що проповідують Боже слово, Христове Євангеліє, чинять місійне діло Церкви і народжують нових християн через приклад свого відданого християнського служіння! Боже, благослови Україну миром і дай їй перемогу!» – просить духовний лідер українців.

Департамент інформації УГКЦ

04 травня 2022 р. поблизу Довгенького на Харківщині загинув 36-річний воєнкор Олександр Махов. Вдруге після 2014 року він добровільно пішов на війну – з початком повномасштабного вторгнення Росії мобілізувався у 95-ту окрему десантно-штурмову бригаду. На передовій Махов отримав позивний «Журналіст», і, хоч воював із кулеметом у руках, старався фіксувати все, що відбувалося довкола нього. Він багато [розповідав](#) про війну на своїх сторінках у соцмережах. Але деякі знімки, як той, що перед вами, не наважувався публікувати одразу – мріяв розповісти про пережите вже після перемоги, або, коли повернеться додому.

Це насправді страшно за своїм змістом фото Махов зробив за 11 днів до власної загибелі. Весною росіяни буквально рівняли із землею Харківщину, і разом із військовими вбивали мирних мешканців. 20 квітня ворожі ракети зруйнували цілу вулицю приватних будинків у Довгенькому. Цивільних, загиблих внаслідок масивних авіаударів, українські військові змушені були поховати у братський могилі.

«Спочатку ми думали, – розповідав Махов, – що у дворі, куди був найбільший "прильот", лягло двоє мирних. Кілька днів не могли підійти туди – росіяни крили. Коли все ж змогли прорватися – зрозуміли, що насправді там загинули троє, а не двоє, чоловіків. Я ще тоді відв'язав теля, яке лишилося на подвір'ї, а воно як давай об мене тертися: мовляв, чухай, гладь мене. І це просто сюр: пацани у протигазах пхають тачку, щоб поховати уже підгнилі тіла, над нами все свистить й гуляє, а теля леститься – хоче жити».

Джерело: <https://reporters.media>

ХАРКІВСЬКІ НОЧІ І ДНІ

10.06.2022 р.

Всі, хто зараз мешкає у Харкові, точно знають, що рано лягати спати цього літа немає ніякого сенсу. Десь після одинадцятої ночі місто почнуть обстрілювати. Із Білгорода [Росія] запустять ракети, наша доблесна ППО більшу частину знешкодить, але декілька потужних вибухів Харків все-таки почує.

Їх буде чутно майже в усіх районах мегаполіса. У когось від прильотів «Іскандерів» затремтить будинок, десь повилітає скло зі старих вікон, хтось побачить марево пожежі. Як правило, тільки потім пролунає повітряна тривога і в соцмережах чутливі громадяни почнуть з'ясовувати, де це було і чи всі рідні живі?

Вранці, окрім офіційної інформації ДСНС про гасіння пожеж від вибухів в Новобаварському і Шевченківському районах, ніякої інформації ніхто не дізнається. Влада навчилася приховувати справжній стан речей.

Вдень городяни підуть займатися своїми справами і про пошкоджені будинки, склади, об'єкти інфраструктури будуть згадувати з тією ж цікавістю як про результат вчорашнього футбольного матчу.

Всі звикли до війни, обстрілів, нічних вибухів, повітряних тривог. Втім, місто справді потроху оживає. Власне, все залежить від погляду на ситуацію і ракурсу життєвої оптики. Настає час реалістів. Віримо в ЗСУ, підтримуємо один одного, молимося за Україну!

Володимир Чистилін, з ФБ

Харків, 14.03.2022 р.
«Ти ніколи не будеш пити на самоті» – ці слова висіли над барною стійкою у "Старому Подолі", культовому пабі в східноукраїнському місті Харків. Паб названий на честь Ернеста Гемінгвея, і відвідувачі проходили повз пам'ятник легендарному американському письменнику. Паб мав популярність серед креативної молоді міста, там часто виступав один із найвідоміших українських поетів Сергій Жадан. Але зараз "Старий Поділ" лежить у руїнах»
Світлина та текст: «BBC News»

ЛЮДИ, ЯКІ ЗАХИСТИЛИ ХАРКІВ

10.06.2022 р.

«Онукам про цю війну розкажу так: "Це була боротьба вільного народу України за власну свободу та проти російського нацизму"», – говорить Герой України, командир 92-ї окремої механізованої бригади ім. кошового отамана Івана Сірка **Павло Федосенко**. Його бригада разом з іншими підрозділами утримувала оборону Харкова, а зараз бере участь у контрнаступі, відтісняючи ворога до межі Харківської області.

— Перших три дні ми вели бої на напрямку від адміністративного кордону Харківської та Сумської областей до адміністративного кордону Харківської та Луганської областей. Це була смуга відповідальності нашої бригади, – згадує комбриг. — Після цього надійшла команда зайняти оборону по периметру Харкова. Вночі підрозділи перегрупувалися, а вже зранку зайняли оборону вздовж кільцевої дороги.

На той момент у місті точилися вуличні бої. За Харків билися усі: і військові, і цивільні. Підрозділи ЗСУ, Нацгвардія, поліція, просто добровольці. Ворога колошматили буквально на кожній вулиці. Надзвичайно важли-

во було перехопити ініціативу в перші 10 днів, що ми і зробили. Вибити росіян з міста, нормально закріпилися і все – вони втратили момент раптовості й зрозуміли, що більше до міста їм не пробитися.

Павло Федосенко упевнений: саме у той момент усі вперше відчували, що не така страшна та російська армія, як здавалося. І хоча ворога, звісно, недооцінювати не можна, але бити його можна і потрібно.

— Росіяни – це армія варварів та мародерів, – говорить комбриг. — Коли ми вибивали росіян з Циркунів, наприклад, вони там кидали своїх поранених, особовий склад, натомість, на техніку вантажили пральні машини тощо і тікали з цим награваним барахлом у бік росії.

За словами комбрига, армія РФ воює максимальною кількістю танків, артилерії, перевищуючи наші спроможності в десятки разів.

— Від самого початку вони використовували все: і авіацію, і вертольоти, і танки, і «Буратіно», як його називають, і артилерію усіх видів. Але ми вистояли. Навчилися захищатися від будь-яких ударів. Зараз максимально використовуються усі види боїв – маневрена оборона, наступальні дії, рейдові дії. І для їх ефективного проведення необхідно якомога більше зброї. Ми успішно й професійно користуємося протитанковими засобами *NLAW* та *Javelin*, ПЗРК *Stinger* та *Piorun*, наданими нам міжнародними союзниками. Але всього треба більше. Ця зброя має бути у всіх підрозділах у максимальній кількості. Крім того, нам потрібні танки та артилерія великої дальності ураження. І чим більше боеприпасів, тим краще, – наголошує командир.

Після Перемоги, зізнається Павло Федосенко, він хотів би пройти з бригадою парадним маршем від Харкова до Чугуєва.

— Зайти до бригади, до свого дому. Покласти квіти на могили хлопців, які загинули. Хотів би вклонитися усім матерям, подякувати за те, що виховали синів і доньок, які, не задумуючись, йшли у бій, захищали Батьківщину. Це найголовніше. А потім можна відбудувувати і вдосконалювати нашу країну. Україна має бути вільною. Наші діти, онуки мають жити у незалежній державі – за це ми і б'ємося, заради цього мої хлопці поклали свої життя, – говорить він.

Є у комбрига і маленька особиста мрія. На перший погляд, дуже проста, але водночас така складна для утілення під час війни.

— Я хочу нарешті розпакувати палатку і човен, які мені подарували на День народження два роки тому. Взяти вудки. І разом з синами й донькою, яких не бачив вже півроку, поїхати відпочити туди, де мене ніхто не знайде. Вимкнути телефон, розпалити багаття, зварити юшку і просто відпочити з родиною, – посміхається командир.

Джерело: сайт Сухопутних військ ЗС України

Харків, 27.05.2022 р. Комунальники демонтують покажчики з написом «Московський проспект» і замінюють на нові з актуальною назвою
Світлина: «Супільне»; текст: «Декомунізація. Україна»

«УСІ МИ – БЕЗДОМНІ ДІТИ БОЖІ»: Помер о. Олесь Август Чумаков

10.06.2022 р.

09 червня у лікарні внаслідок тяжкої хвороби помер відомий священник, педагог і блогер о. Олесь Август Чумаков, засновник і керівник «Світлого дому» – програми допомоги безпритульним дітям. Йому було 64 роки. Про смерть священника повідомляє CREDO.

Отець Олесь Август хворів уже давно, маючи діабет і супутні захворювання. Два роки тому він перехворів на ковід. Тоді отець писав у своєму фейсбуці: *«Знаю, що багато хто молиться, щоби мені залишитися тут з вами. У апостола Павла, здається, була аналогічна ситуація. Якщо ви впевните Бога, що я поки що тут вам потрібніший, нехай станеться, як Він розсудить».*

Останній час отець перебував у лікарні на штучній вентиляції легень. Про його видужання друзі та вірні молилися до останнього.

Отець Олесь Август Чумаков народився 28 березня 1958 року в Одесі в сім'ї репресованих, був учасником дисидентського руху опору, став священником УГКЦ, салезіянином східного обряду (Август – його чернече ім'я). Філолог за освітою і знавець «Срібного віку», викладав літературу в школі, однак через конфлікт із КДБ був змушений полишити викладацьку діяльність. Окрім філологічної освіти, здобув також психологічну.

Розробив перші програми допомоги молоді (1988 – перший «телефон довіри»). Був духовним сином отця Тадеуша Хоппе. «Світлий дім» для сиріт заснував 1996 року і залишався його керівником до 2010-го.

Два роки тому за наполяганням настоятелів заради здоров'я і безпеки перебрався до Львова з Одеси, де не тільки вів «Світлий дім» для сиріт, а й жив у тому домі. Певний час працював психологом-консультантом у відділенні неврозів в обласному психоневрологічному диспансері. Став другом іншого відомого в Одесі фахівця і поета Бориса Херсонського, який був завідувачем кафедри клінічної психології Одеського національного університету Мечникова та часами працював по інших профільних закладах міста.

Борис Херсонський згадує про нього у своєму фейсбуку: «Пам'ятаю його юнаком, який напружено шукав Бога і не зважувався зробити крок назустріч Церкві. Якось йому наснилося, що він охрестився у невеликому (тоді – єдиному) одеському костелі св. Петра... Священник Олесь Август Чумаков був відкритою і емоційною людиною. У непам'ятні часи він успадкував від Дмитра Ржепішевського програму "Світлий дім" – притулок для бездомних дітей, і ця місія надовго стала справою його життя».

Отець Олесь Август Чумаков. Світлина з фейсбук-сторінки отця

Лик музикотворців та лик пастирів. Поліхромія каплиці Стрітення УКУ.
 Автор Іванка Крип'якевич-Димид.
 Світлина Богдана Зятика

МОЛИТВА ЗА ПОКІЙНИХ ПАСТИРІВ

Вічний Первосвященнику Ісусе Христе, невимовно велику відповідальність поклав Ти на Твоїх служителів, тому з особливою любов'ю молимося ми за всіх покійних пастирів. Винагороди їх щедро за все, що вони у своєму жертвовному житті зробили для нас із любові до Тебе. Амінь.

Джерело: «Збруч»

ПОВЕРНУТИ ВІРУ В СЕБЕ – як студенти УКУ допомагають переселенцям та пораненим у час війни

10.06.2022 р.

«Щоби відновити людині свою фізичну справність, навички, наприклад, володіння рукою чи ногою, потрібно відновити в людини віру в себе й бажання жити далі, навіть якщо доведеться цілком змінити своє життя. Якщо перше завдання виконує реабілітаційна команда, яка складається з фізичних терапевтів та ерготерапевтів, то друге завдання лягає на фахівців із соціальної роботи, зокрема, наших студентів», – розповідає керівниця програми «Соціальна робота УКУ» Юлія Кокоячук.

Із початком повномасштабної війни студенти УКУ, зокрема програми «Соціальна робота» активно допомагають на волонтерському фронті: працюють у прихистках для людей, які покинули свої домівки через війну, допомагають у роботі з пораненими військовими у лікарнях. Для студентів це не лише можливість застосувати здобуті знання на практиці, а й у такий спосіб допомогти Україні у боротьбі з російським окупантом.

Як працюють майбутні фахівці із соціальної роботи в Українському католицькому університеті? – читайте в [матеріалі](#)

Джерело: сайт УКУ

Пані Людмила у своєму тимчасовому будинку у Львові, 26.04.2022 року. Втікши з Костянтинівки Донецької області через російські ракетні обстріли, вона оселилася в одному з нових «контейнерних» будиночків, наданих польським урядом для біженців зі сходу України. Спільно зі своїм сином, який має інвалідність, пані Людмила готова залишитися там до кінця війни, аж поки зможе повернутися і перевірити, чи зберігся її дім. У кімнатах є чотиримісні ліжка, місце для зберігання одягу, столик з електрообігрівачем. Харчування забезпечує благодійна організація *World Central Kitchen*

Джерело: «The Atlantic»

«ЗВ'ЯЖИ ВЕРВИЦЮ ДЛЯ ВОЇНА». У Чернівцях парафіяни собору сплели обереги для українських військових

11.06.2022 р.

Парафіяни Катедрального собору Успіння Пресвятої Богородиці у Чернівцях сплели вервиці для українських військових, які зараз перебувають у зоні бойових дій. Обереги зробили у національних кольорах – синьому та жовтому. Про це повідомили на сторінці Чернівецької єпархії Греко-Католицької Церкви у Facebook.

До собору з Івано-Франківська приїхали волонтери – вони показали парафіянам техніку плетіння. Вервиці в'язали діти зі своїми батьками у недільній школі. Також долучились парафіяни інших спільнот.

Люди сплели понад 100 вервиць – їх освятили та передали військовим на фронт.

Джерело: «Суспільне»

«НАДВОРІ ЛЕЖАТЬ МЕРТВІ МІЙ СИН І ЧОЛОВІК, А Я СПІВАЮ». Історія Анжеліки Медведєвої з Маріуполя

11.06.2022 р.

Вільнюс – Освітянка Анжеліка Медведєва прожила в Маріуполі тридцять років, у березні втратила там чоловіка і єдиного сина Дениса, яких не змогла навіть поховати. Вирвалася із «пекла» з невісткою, схудлою на 15 кілограмів, та маленькою онучкою. І тепер намагається почати нове життя у Литві. Вона й досі здригається, коли чує звук літака, й інстинктивно починає гріти руки об чашку з чаєм.

Анжеліка народилась в Краснодарському краї в родині вірменина й українки, старенькі батьки й досі там живуть. Саме до них вона приїхала на кілька днів, коли довелося після принизливої фільтрації потрапити на територію Росії. Але, каже, жити там не змогла б, тому подолала чималий шлях до Литви, в невизначене майбутнє, яке мріє зробити щасливим для онуки в пам'ять про чоловіка і сина. Трагічну історію своєї родини Анжеліка розпочинає з ночі 24 лютого.

Родина Медведєвих святкує новий 2022 рік

О 2:35 я почула гучний вибух – прокинулась різко, було дуже страшно. Наш будинок знаходився на околиці і я зрозуміла, що це ще не в Маріуполі. Тиші вже не було, але звуки наближались все ближче і ближче. Я шукала інформацію в чатах, читала новини і тільки о 5-й ранку знайшла.

Як завжди, о 6:30 виїхала на роботу. Дорогою побачила військових ЗСУ, техніку, які рухалися в бік нашого мікрорайону. Мене стало колотити, люди поруч були мовчазними.

Замість роботи я вирішила поїхати до сина, він лежав вдома з коронавірусом. Я розуміла, що можуть початися проблеми з підвезенням продуктів, а в них маленька дитина, тому купила найнеобхідніше. І повернулася додому, щоб так само поповнити свої запаси. Постріли були вже дуже гучні...

За кілька днів бомба зруйнувала залізничний шлях, потяги вже не ходили. Син на поліг, щоб ми їхали до нього, бо у них в центрі тихіше. Без речей, взявши лише документи, я поїхала. Через два дні чоловік приніс продукти, думав, що одразу ж повернеться додому, але обстріли посилилися і це було вже небезпечно.

З 02 березня у Маріуполі зник зв'язок, не було води, газу. Дошкуляв холод, але найстрашніше на той момент було – відсутність інформації, коли не знаєш, що діється.

Інна Кузнецова, Радіо Свобода.
Повністю статтю читайте за [посиланням](#)

Житловий будинок в Маріуполі після обстрілу російських військових, 11.03.2022 р.

РОСІЯ, ДЕ НЕМАЄ БОГА. Історія українських пілотів Івана Пепеляшка й Олексія Чиж, які вижили двічі: на полі бою та у полоні

На початку березня двох українських пілотів, що боронили Київ, збили окупанти, — обидва потрапили у полон. Вони розповіли «НВ», як вижили на полі бою та як понад місяць виживали у російському СІЗО.

Пілота-штурмана Івана Пепеляшка (ліворуч) і командира екіпажу Олексія Чиж звільнили з російського полону 14 квітня
Світлина: надано «НВ» героями статті

Ще пів місяця тому українські пілоти Іван Пепеляшко й Олексій Чиж сиділи у СІЗО російського Курська. На підвальному поверсі (вогкому, брудному і з мишами) розташовувалися 13 камер. Усі вони були заповнені цивільними та військовими українцями, захопленими у полон під час війни. У день прийому працівники СІЗО позабирали у полонених усі речі, аж до хрестиків.

— *Здесь Бога нет*, — говорили вони.

А згодом і доводили це переконливими методами. Після деяких полонені могли засинати лише на одному боці, бо інший болів. Пепеляшко разом із Чижем також це досвідчили.

— Я не хочу казати таких гучних слів. Але мені здається, що якщо є пекло на землі — то це Курське СІЗО, — розповідає НВ Пепеляшко, лежачи на лікарняному ліжку в київському військовому госпіталі, куди він потрапив після звільнення. — Мені здається, що Бог є всюди. Усе бачить і все чує. Але є місце, звідки, напевно, не чуто молитов — з цього підземелля.

Він говорить тихо і неспішно. Поряд у палаті — напарник по небу Чиж, також звільнений. Йому нещодавно зробили операцію, тому Пепеляшко розказує історію за двох.

ЗАХИЩАЛИ СТОЛИЦЮ

Пепеляшко уже 10 років у армійській авіації: брав участь у миротворчій місії ЗСУ у Конго, з 2014-го служив на Донбасі – висаджував десантно-штурмові групи та забезпечував їх вогневою підтримкою з повітря, доставляв поранених і загиблих до польових шпиталів, евакуював українських бійців з оточеного ворогом Іловайська. Схожа історія і в Чижі – він також на сході з 2014-го.

З 24 лютого 2022-го хлопці почали обороняти Київ. О 4 ранку вони почули команду «на борти», за лічені секунди зібрали речі, узяли автомати і на гелікоптері Мі-8 почали виконувати перші завдання: Чиж – за командира екіпажу, Пепеляшко – пілота-штурмана.

Перед вильотами останній завжди підбадьорював побратимів, що все з ними буде добре. Колись бабуся нагадала йому, що житиме довго – і це давало віру колегам по борту, що і куля їх не візьме, і з завдань повертатимуться.

Але 8 березня, коли стримували ворога з півночі, цього не сталося. Екіпаж Чижі-Пепеляшка та ще два гвинтокрили росіяни підбили в небі над Чернігівщиною.

ВИЖИЛИ ЛИШЕ ПЕПЕЛЯШКО І ЧИЖ

— Деякий час були непритомні, – пригадує Пепеляшко. — Але до тями почало приводити відчуття болю і холоду. Ми зрозуміли, що на землі. Для мене це був шок. Як? Як? Я не міг повірити, що нас збили.

Поряд лежали шматки гелікоптера, напівпритомний Чиж і вже неживий ще один, третій член екіпажу – бортовий авіаційний технік, капітан Володимир Скляр.

Після падіння пілоти отримали переломи ніг. Їх винесло з гелікоптера вибуховою хвилею – живими залишились дивом.

— Я не знаю, як це пояснити, – каже Пепеляшко, задумавшись. — Це Господнє чудо. У мене просто немає інших аргументів. Значить, багато незроблених речей. І не тільки за себе, а й за решту хлопців.

Місце падіння Мі-8 оточили БТРИ з російськими солдатами. В українських пілотів майнула лише одна думка: прийшли добивати. Але вороги вкололи знеболювальні, наклали лонгети, погрузили на бронемашини та вивезли.

Так Пепеляшко з Чижем потрапили у полон.

КІЛЬКА ЗУПИНОК ПЕРЕД ПЕКЛОМ

Перші дні у полоні Пепеляшко пам'ятає фрагментарно. Він відчував сонливість і байдужість до життя. Медики окупантів намагалися його стабілізувати і прокапували крапельницями.

Ще на території України представники російського ФСБ вперше допитали українських пілотів, які тоді ще були у важкому стані. А далі відправили їх разом із евакуаційною колоною до РФ. Колона вивозила поранених російських військових, рухалась переважно вночі та часом потрапляла під обстріли ЗСУ. Пепе-

ляшко дивувався, що дорогою ніхто з росіян не намагався їм якось помститися. Хоч і можливостей поквитатись було море.

— Ми просто їхали, й один із хлопців [росіянин] навіть сказав: «*Ну все, бій закінчився, це був чесний бій, ми тепер не на лінії фронту*», – пригадує Пепеляшко. — Це здивувало.

Дивувала його розгубленість і наляканість деяких російських солдат. У дорозі вони обговорювали втрати. Наприклад, із роти одного з окупантів, яка складалась із 100 осіб, вижило лише семеро.

Уже на території РФ для українських полонених пілотів улаштували справжній

квест: спершу повезли до польового шпиталю, де зробили операції, далі – до цивільної лікарні у місті Рильськ, до табору для полонених, до ще однієї лікарні, і згодом – у СІЗО.

У рильській цивільній лікарні Пепеляшко пробув близько трьох тижнів. Одного дня його забрали із палати зі словами, що везуть на обмін. І доправили до курського аеропорту.

— Ми вже були на злітній смузі. Я чув, як заходить на посадку 76-тий літак [військово-транспортний літак Іл-76], – він такий гучний і відрізняється за звуком, – пригадує українець. — Він сів, почалося вивантаження, але сказали, що наша сторона мене видалила зі списків. Не знаю, наскільки це була правда, але мене повезли в іншому напрямку...

Новою зупинкою виявився табір для полонених – із колючим

Командир екіпажу Мі-8 Олексій Чиж чудом вижив після того, як росіяни підбили його гелікоптер
Світлина: надано «НВ» героєм статті

дротом, який оточував декілька звичайних військових наметів. Пепеляшка відразу відправили до одного з них – медичного, де він зустрів Чиж. Останнього окупанти привезли сюди з рильської лікарні на тиждень раніше.

У таборі хлопці ще були лежачими. Тому доглядали за ними інші військовополонені українці: годували, відводили до туалету, підтримували вогонь у буржуйці та підтримували порядок у наметі.

Скрізь панувала жорстка дисципліна, яку контролювала військова поліція. Лежачих дозволяли відводити до туалету лише раз на день. Перев'язували їхні рани зрідка. Усе було обмежене в часі, включно з походами до вбиральні. А виконувати накази варто було без права на помилку. Бо помилка – це боляче.

Для військових такі умови були непростими, але порівняно з наступним етапом – терпимими.

— Для українського козака все це витерпіти неважко, – пояснює Пепеляшко. — Проблеми були в цивільних людей. Російські військові вимогливі до дисципліни. Просто так щось запитати без дозволу, навіть у туалет, не можна. Є графік,

Пілот Іван Пепеляшко перед вильотами завжди підбадьорював побратимів, згадуючи, що колись бабуся нагадала йому – житиме довго
Світлина: надано «НВ» героєм статті

є терміни. Прийом їжі був таким: сніданок – від 1 до 2 хвилин (залежить від настрою), обід – 2-3 хвилини (і міг іще скорочуватись). Вечеря – не більше 2 хвилин. Звичайно, хлопці змішували перше з другим. Та для цивільної людини такий відлік часу – це важко.

Близько тижня таборового режиму – і двох авіаторів направили до ще однієї лікарні, з якої хлопців згодом вивезли автозаком до курського слідчого ізолятора.

ОФІЦЕРСЬКА КАМЕРА

У коридорі підвального приміщення пілотів зустріли майже всі працівники СІЗО – близько 30-ти. Прийом полягав не лише у відбиранні особистих речей. На додаток ішла ще й «масажна бесіда». Пепеляшко не уточнює про що йдеться, але м'яко додає, що після Бучі сподіватися, що з військовополоненими поведуться лагідно – це ілюзія.

Опісля полоненим видали чорну зеківську форму: штани, сорочку і куртку. І все: ні рушника, ні трусів, ні шкарпеток, ні зубної щітки.

Пілотів помістили до невеликої камери, обладнаної металевими двоярусними ліжками. Разом із Пепеляшком і Чижем тут стало 12 українських військовополонених: усі – офіцери.

ЧАС У ЦЬОМУ ПІДЗЕМЕЛЛІ ТЯГНУВСЯ НАДТО ПОВІЛЬНО

— День минув, і це слава Богу, – пояснює Пепеляшко. — Найдовше в СІЗО плине не тиждень, чи два-три дні, а доба. О 6 ранку – підйом, і весь день, до команди відбій (22.00), ти не маєш право доторкнутись до ліжка. За цей час раз чи два (а якщо повезе – то ні разу) тебе будуть викликати на допити. Після них, як правило, буде некомфортно спати на якомусь боці.

І дня не було, коли українців не змушували співати російських пісень усією камерою. Особливо часто – гімн Росії, який потрібно було виконувати виключно стоячи, вишикувавшись на лінії. І нікого не цікавило, чи можеш ти стояти, чи ні.

Якщо працівнику СІЗО не подобалось, як хтось співає, їм «пояснювали, що неправі». А пояснювати вони вміли, каже Пепеляшко. Якщо ж помічали, що ти погано знаєш слова, – змушували безперестанку співати пісню від 20 до 40 хвилин.

Та особливо Чижу і Пепеляшку було важко через відсутність медицини. Вони приїхали до СІЗО ще у гіпсі та на милицях. Лежати вдень їм не дозволяли, а сидіти було важко. Та й рани тут у всіх через вологість гноїлись. А про перев'язки було годі й говорити.

— Поранені намагалися збирати виділення із загноєнь туалетним папером і робити ним перев'язки, – пригадує Пепеляшко. — Був один терплячий хлопець, який усім робив перев'язки: брав туалетний папір і відмочував якимось. Але і папір був лімітований – 28 сантиметрів на кожного на добу. Тому ми намагалися не перевищувати [норму]. Можна перевищити, але він закінчиться за якийсь час.

В умовах, коли не розумієш, що завтра, жити складно, зізнається Пепеляшко. Та пілоти намагалися не впадати у розпач і не зламатися морально. — Хоча всі

працівники СІЗО дуже професійно працювали в напрямку зламати людину, – каже він. — Уперше я зрозумів, що ті книжки, які я читав, про хлопців, які нічого не розказують і терпляче стискають зуби, не відповідаючи на питання, – це тільки у фільмах. У житті так, на жаль, не є. Триматися можна, але все ж таки вони [персонал СІЗО] уміють досягати своїх цілей.

Та найстрашніше Пепеляшку було тоді, коли він чув голос Чиж з кімнати для допитів, – так уперше йому довелося чути крик близької людини. І психологічно це пережити було непросто.

Аби не з'їхати з глузду, офіцери в камері грали в «імена», «міста», обговорювали свої мрії і подорожували країнами через розповіді один одного. У приміщенні висіла камера відеоспостереження, тому про війну й армію говорити вони не могли.

— Я дуже вдячний, що зі мною сиділи дуже освічені й інтелектуально розвинені офіцери, – з усмішкою говорить Пепеляшко. — Мені здавалося, що я потрапив до гуртка «Що? Де? Коли?», – дуже розумні хлопці. Точніше, поважні дядьки: майори, підполковники, полковники. Такі особи дуже поважні. І коли вони починали грати в «імена», це могло тягнутися 5-6 годин.

Щодня офіцери призначали собі лектора. У день космонавтики, 12 квітня, лекцію проводив Пепеляшко. Він намагався розповісти про космос, планети, польоти, про українського основоположника практичної космонавтики Сергія Корольова та вже сучасного винахідника – Ілона Маска.

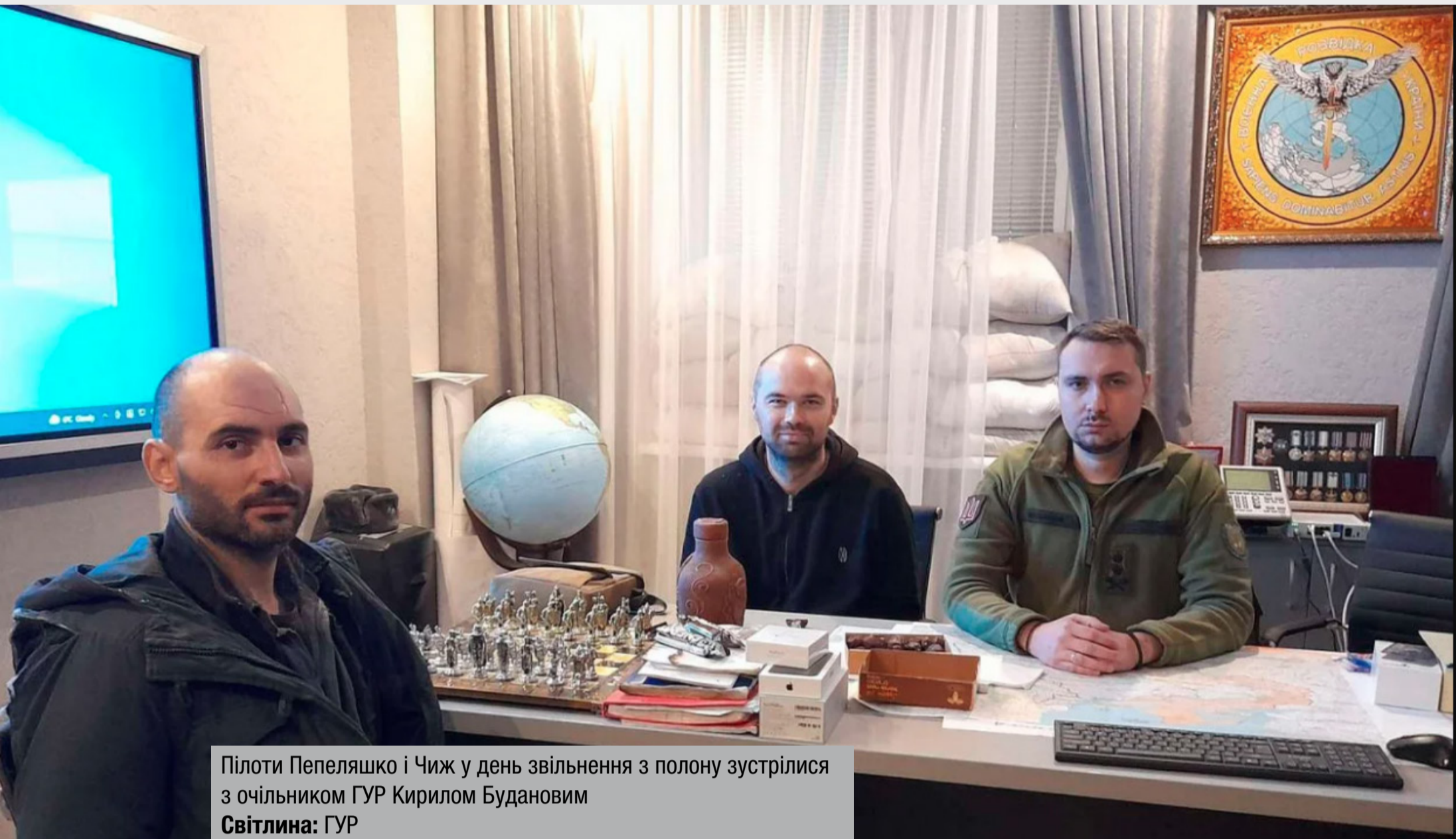
— Коли немає Інтернету, твої знання – це тільки те, що у твоїй голові, – каже пілот. — І пригадуєш усе, що колись чув про авіацію. І хлопцям так було цікаво: «А про це розкажи, а про це розкажи». Тому я розповідав про планети, як узагалі літають птахи, як вони визначають, де північ, а де південь, чому польоти на Марс можливі тільки в певний час, і яких зусиль докладав Корольов, аби відкрити космос. Щодня був новий лектор із новою темою. Цікаві розповіді відволікали від болю і важких роздумів.

У камері військові піклувались один про одного. Чиж та Пепеляшку інші офіцери постійно віддавали єдині два сидячі місця – адже з переломом на нозі довго не встояти. Та Пепеляшку навіть сидіти було нестерпно – окрім пошкодженої ноги, у нього ще був компресійний перелом трьох хребців. На 5-тий день біль був нестерпним. Тому офіцери ненадовго клали Пепеляшка на той клаптик підлоги, якого не «бачила» камера, і обсідали його навпочіпки, аби лежачого не було видно з дверного вічка.

— Перший раз це було десь хвилин 30 – я просто лежав на підлозі, – пригадує пілот. — Сказати, що це було щастя? Це була найвища точка задоволення.

Ще полонені постійно вигадували дату, коли їх мають обміняти. І коли цього не ставалося – списували на якісь негаразди. І призначали нову.

13 квітня о 19 вечора до камери зайшов черговий зі словами «Пепеляшко і Чиж на вихід». Обидва не могли підняти голови – правила СІЗО цього не дозволяли. Тому вже опинившись у коридорі, зрозуміли, що їх кудись переводять – старшому камери сказали скрутити їхні матраци.

Пілоти Пепеляшко і Чиж у день звільнення з полону зустрілися з очільником ГУР Кирилом Будановим
Світлина: ГУР

Чижа та Пепеляшка відвезли автозаком до головного управління розвідки РФ. А вже звідти – до автобуса, у якому українцям зачитали права женеvської конвенції, пояснили, як себе поводити, і відправили у дорогу. Пепеляшку навіть дозволили лягти на сидіння, а на ранок пригостили кавою і дали поїсти.

Близько 5 ранку пілоти були вже на кордоні Білорусі й України. Там їх перемістили до української карети швидкої допомоги, яка помчала з хлопцями до столиці.

Усю дорогу пілоти не могли повірити, що це – обмін. Вони питали у водія «швидкої», хто зображений на купюрах 100 та 200 гривень. Але водій відповідав, що не знає, бо не користується готівкою. Це насторожило вертольотчиків. Вони вирішили, що це інсценування обміну, і домовились нічого не розповідати про полон тим, із ким зустрінуться далі.

Але вже у Києві їх привезли до Головного управління розвідки (ГУР). Полонених зустріла дружина керівника відомства Кирила Буданова, котра говорила українською, і ще один хлопець із гуцульським акцентом.

— Тут уже не було питань, – каже Пепеляшко. — Але я все-таки в нього спитав, що це таке бурштин. Він розсміявся. І я зрозумів, що це – усе.

Уже у офісі ГУР пілотів зустрів Буданов і турботливо почав розпитувати про них і про завдання, які обидва виконували з оборони Києва. Хлопців нагодували гарячим борщем – і всі разом зробили спільне фото.

Наталія Роп, [«НВ»](#)

ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ З ПАПОЮ ФРАНЦИСКОМ

11.06.2022 р.

08 червня цього року Папа Франциск прийняв невеличку українську делегацію, і ця зустріч мала неофіційний, виключно громадський характер. Власне, й організував її давній друг Папи аргентинець Алехандро, запросивши до неї двох своїх друзів: Євгена Якушева з Маріуполя й консультанта з діалогу з релігійними організаціями Дениса Коляду. А оскільки Денис – випускник УКУ, то за його сприянням до делегації долучили ще й мене, проректора УКУ.

Як доброго друга Папи, Алехандра болить, що в українському суспільстві деякі кроки Його Святості сприймаються неоднозначно, тож він вирішив створити ще й такий неофіційний майданчик для комунікації. А ще до того саме через нього до рук Папи потрапила ціла низка листів від деяких громадських інституцій, релігійних та громадських лідерів. Серед тих дописів був один – від згаданого вже Дениса Коляди, і цей лист особливо припав Папі до душі, оскільки був написаний з великою щирістю й молодечим запалом. На нього Папа й відповів особисто, причому відповів з великим смиренням. Так протягнулася ниточка симпатії та довіри, яка й уможливила цю зустріч.

Офіційні зустрічі з Римським Понтифіком тривають не довше 25 хвилин. Завдяки неофіційному характерові зустрічі нам пощастило: ми розмовляли 1 годину й 45 хвилин. Святий Отець почав її словами: *«Можемо розмовляти стільки, скільки треба буде»*, і це недвозначно засвідчило, що Папа справді хотів вислухати нас і зрозуміти всі особливості українського сприйняття.

Отож ми, українці, по черзі брали слово й шанобливо, проте водночас і відверто аналізували причини критичного ставлення багатьох українців до позиції Ватикану щодо нинішньої російсько-української війни, а також до певних кроків солідарності з боку самого Папи.

Говорили ми, серед іншого, про те, що Росія стріляє не лише зброєю, а й брехливою інформацією. Дуже довгий час на Україну дивилися крізь російські окуляри – зокрема, і у Ватикані. Проте християнський вибір на користь скривдженого означає, що дивитися на нього через призму інформаційної пропаганди агресора, несправедливо. Отож настав час, щоб Ватикан виробив власне українську політику, яка не буде похідною від його російської політики.

Довгий час український народ був народом сутінків – сьогодні ми просимо Папу допомогти йому стати народом світла. Він не міг бути суб'єктом своєї історії, але зараз він дорогою ціною виборює собі це право. Досі інші народи сприймали українців як тих, хто створює проблеми, тоді як ми закликаємо Папу побачити, що ми можемо бути частиною розв'язку тих проблем.

Говорили ми й про те, що чимало жалісливих європейців роблять велику помилку, коли прагнуть вивести росіян з-під відповідальності, звалюючи всю вину на Путіна. Так, вину за цю злочинну війну несе передусім російське керівництво. Але воєнні злочини в Україні чинять російські солдати, а російський народ, що в більшості своїй схвалює цю війну, несе свою відповідальність за неї. Тому любити росіян якраз і означає розкрити перед ними масштаби їхнього злочину, дати їм вжахнутися вчиненим і спрямувати їхні душі до щирого каяття перед Богом і людьми.

Ми, українці, по черзі брали слово й шанобливо, проте водночас і відверто аналізували причини критичного ставлення багатьох українців до позиції Ватикану щодо нинішньої російсько-української війни, а також до певних кроків солідарності з боку самого Папи.

Просили ми Святішого Отця підтримати заявку України до повноправного членства в Європейському Союзі, адже українці кров'ю довели свою вірність європейським цінностям. На що Папа відгукнувся, що найближча нагода для цього в нього буде під час зустрічі з президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляен (зустріч відбулась 10 червня).

Знаючи з преси, що Папі важко сприйняти важливість поставок летальної зброї до України, ми нагадали йому, що Україна була першою країною, яка зреклася атомної зброї, й Росія гарантувала їй безпеку та територіальну цілісність. А насправді пішла проти нас війною. На 2014 рік Україна зменшила свою армію з пів мільйона до 150 тисяч, але це їй також тільки зашкодило. Тому сьогодні Україна має право захистити себе. На що Папа підтвердив, що народ, як і окрема людина, має право на самозахист, інакше може уподібнитися самогубцеві.

Неможливо перелічити всі теми, що їх ми заторкнули під час розмови, і кожного разу ми мали в Папі уважного слухача. Вислухав Папа і розповідь про трагедію Маріуполя та його захисників як символ страждань українців у час цієї війни. І пообіцяв нам, що зробить усе від нього залежне, щоб домогтися успішного обміну інтернованих захисників.

Вислухавши нас, Святіший Отець сам узяв слово і перелічив усі свої кроки, які він зробив, виходячи зі свого однозначного прагнення підтримати українців, що стали жертвою цієї жорстокої і несправедливої війни. Згадав він, зокрема, й таке:

Попрохали ми Папу активізувати контакти з Православною Церквою України, яка також потерпає від російської пропаганди.

Чимало часу зайняло обговорення можливості візиту Папи до України, про який ми всі дружно його просили. Святіший Отець кілька разів дуже наполегливо підкреслив, що він хоче це зробити. Найголовнішою перешкодою є хвороба колін, і лікарі рішуче забороняють йому навіть думати про якісь поїздки. Під питанням стоїть і вже узгоджена його поїздка в липні до Конго (тепер уже відомо, що зустріч справді перенесли). Але якщо поїздка до України стане практично можливою, то Папа Франциск хоче приїхати саме до Києва, а не на кордон із Україною, як йому дехто радить.

Говорили ми, серед іншого, про те, що Росія стріляє не лише зброєю, а й брехливою інформацією. Дуже довгий час на Україну дивилися крізь російські окуляри – зокрема, і у Ватикані.

Під кінець розмови ми підняли питання про неясність у католицькій доктрині щодо понять «справедливої війни» і «справедливого миру». Було б важливо для всього світу, якби проясненню цього питання була присвячена особлива увага Церкви. Папа активно відреагував на цю пропозицію і погодився, що така ясність потрібна. Виявилось, що він уже дав вказівку деяким кардиналам опрацювати цю тему глибше.

На завершення відзначу, що атмосфера під час розмови була надзвичайно приязною і легкою. Папа часто і щиро жартував, чим спонукав і нас до щирості та відвертості. Цим, зокрема, і скористався Денис Коляда, запрошуючи Папу приїхати до України ще й такими словами: «Пам'ятайте, що всі Папи, які побували на території України, згодом ставали святими!». Від цього засміялися всі.

Не забули ми й про молитву. Спершу, на прохання Дениса, Алехандро прочитав нашу спільну молитву за якнайшвидше одужання Папи. А тоді Святіший Отець помолився разом із нами за мир в Україні.

Із зустрічі ми всі виходили не лише вдячні Папі за цю нагоду донести йому свої міркування, а й справді натхненні: ця розмова була дуже важливою для всіх нас. Звідси, звичайно, не випливає, що відтепер Папа дивитиметься на світ крізь українські окуляри. Напевно, й українцям важливо буде в майбутньому почути, як бачать певні речі з позиції Ватикану. Проте одну річ можна ствердити вже сьогодні цілком однозначно: комунікаційні кризи треба залагоджувати доброзичливим спілкуванням. Саме це, перебуваючи у Ватикані, ми й намагалися зробити.

Джерело: колонка Мирослава Мариновича в RISU

РОСІЙСЬКА КУЛЬТУРА ВИЯВИЛАСЬ БЕЗПОРАДНОЮ, АБИ ЗАПОБІГТИ ТРАГЕДІЇ НИЩЕННЯ УКРАЇНИ

11.06.2022 р.

«Сьогодні російська культура не має для світу жодної доданої цінності. Як і держава росія не має доданої цінності – бо вона нищить усе, на чому цей світ будувався попередні 80 років. Російська культура, як класична, так і сучасна, виявилася абсолютно безпорадною, аби запобігти трагедії нищення України і радикалізації російського суспільства. Вона неспроможна подивитись на себе у дзеркало, осмислити відповідальність росії за всі її злочини.

Класична російська культура (і це теж дуже неочевидна річ для іноземців) просякнута імперськістю, прославленням війни, виховуванням нетерпимості, зверхності, ксенофобії до інших народів, покірності перед владою й обставинами. Дивовижно, що на Заході її досі вважають "гуманістичною".

Сьогодні росія руйнує не лише українську культуру. Наша спадщина є частиною загальноєвропейського культурного надбання. Багато з того, що зараз зруйновано в Україні, особливо на сході, має історичні зв'язки з іншими країнами: Уельсом, Австрією, Польщею, Німеччиною, Італією», – Володимир Шейко, генеральний директор Українського інституту.

Із Володимиром Шейком «Укрінформ» [говорить](#) про запити іноземців на українську музику, драматургію, кіно у період дії воєнного стану. Про бойкотування російської культури за кордоном. І про те, що після 24 лютого в Україні призупинене фінансування проектів всіх державних інституцій культури. (Г.К.)

Пошкоджений купол церкви в Лисичанську, липень 2022 р.
Світлина: Ольга Мальцева /AFP/

Українці чекають на роздачу їжі,
організовану Червоним Хрестом у Бучі, 18.04.2022 р.
Світлина: Emilio Morenatti /AP/; джерело: «The Atlantic»

СЛЪЗИ МОЇ ЗБЕРИ У ТВІЙ БУРДЮК...

Мої скитання тобі відомі, сльози мої збери в бурдюк твій: чи ж не записані вони у твоїй книзі? Тоді вороги мої назад відступлять, як тільки я візву до тебе.

Знаю напевне, що Бог зо мною. У Бозі я слово прославляю, в Господі прославлю слово. На Бога уповаю не боюся; що ж може заподіяти мені людина? Обітниці, що зробив я тобі, тяжать на мені, віддам тобі похвальну жертву. Бо спас єси життя моє від смерти, та й ноги мої, щоб я не спотикнувся, щоб перед Богом міг ходити у світлі живих.

(Псалом 56, фрагмент)

Продовження, на жаль, буде...

Автор: Александер Малаховський

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München
Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische
Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und
Skandinavien
D-81629 Postfach 86 02 69

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам
редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно
виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.
Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky

Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@ukrainische-kirche.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto:
Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5